

Z A P I S N I K
sa 19. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu
održane 20. jula 2021. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 10 minuta.

Predsjedavao je Momo Koprivica, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Predrag Bulatović, Slaven Radunović, Jovan Jole Vučurović, Branka Bošnjak, Milosava Paunović, Srđan Pavićević, Andrija Nikolić, Dragutin Papović, Draginja Vuksanović Stanković i Boris Mugoša.

Sjednici su prisustvovali kandidati za članove Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika: Marica Babović, Danijela Bulatović, dr Nikola Bulatović, Nevenka Božović Jovović i Miloš Vuksanović.

Sjednicu je pratila pravna savjetnica u NVO Akcija za ljudska prava, Marija Vesković.

Rad sjednice pratili su i predstavnici medija.

Za sjednicu je predložen sljedeći dnevni red:

DNEVNI RED:

Konsultativno saslušanje kandidata prijavljenih na Javni poziv za izbor člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika.

Predloženi dnevni red je usvojen jednoglasno.

Predsjednik Odbora, **poslanik Momo Koprivica**, otvorio je prvu tačku dnevnog reda i, tom prilikom, obavijestio javnost i članove Odbora da je kandidat za člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, Balša Dragović, povukao svoju kandidaturu. Potom, predsjednik Odbora je dao riječ kandidatima da ukratko obrazlože razloge i motive za prijavu na Javni poziv.

Marica Babović, kandidatkinja za člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, izložila je podatke iz svoje biografije, naročito se osvrnuvši na radno iskustvo koje je stekla kao stručni konsultant u klubu poslanika Socijalističke narodne partije. Navela je da je pratila rad dva odbora u Skupštini Crne Gore, gdje je bila u prilici da se bavi pitanjima reforme krivičnog zakonodavstva i uopšteno pravosudnim sistemom, što ujedno predstavlja osnovni motiv za prijavu na Javni poziv.

Danijela Bulatović u svom izlaganju osvrnula se, takođe, na podatke iz biografije i istakla da je jedan od osnovnih razloga za prijavu na Javni poziv činjenica da je njeno radno iskustvo usko vezano za pitanja pravosuđa te da je sposobna da obavlja funkciju člana Tužilačkog savjeta, kao i da bi mogla doprinijeti nezavisnosti i samostalnosti Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva.

Kandidat **dr Nikola Bulatović**, predstavio se govoreći o svom bogatom radnom iskustvu, istakavši da upravo to iskustvo i stečeno znanje mogu da doprinesu radu tužilačke organizacije. Dodao je da se pitanjima tužilaštva bavi više od dvije decenije, kao i da je predsjednik Nezavisnog udruženja pravnika.

Kandidatkinja **Nevenka Božović Jovović**, u svom uvodnom izlaganju, između ostalog, istakla je da se trenutno bavi advokaturom te da smatra da zbog svog bogatog iskustva i hrabrosti može dati doprinos u radu Tužilačkog savjeta i promjenama u Državnom tužilaštvu.

Kandidat **Miloš Vuksanović**, govoreći o svom iskustvu u Višem sudu u Podgorici i Sekretarijatu Sudskog savjeta, istakao je da se motivi za prijavu na Javni poziv ogledaju u želji da se da doprinos što boljem radu Tužilačkog savjeta te da bi se dominantno bavio krivično-pravnom materijom.

Predsjednik Odbora, **poslanik Momo Koprivica**, zahvalio se kandidatima na uvodnim izlaganjima i, u cilju kvalitetnije rasprave, predložio poslanicima da se pitanja postavljaju jednom po jednom kandidatu. Shodno tome, zamolio je da se pitanja prvo postavljaju kandidatkinji **Marici Babović**.

Poslanik Srđan Pavićević, postavio je pitanje kandidatkinji Babović u odnosu na njen angažman u Socijalističkoj narodnoj partiji, tačnije koliko smatra bitnim to iskustvo u smislu reference za člana Tužilačkog savjeta i da li je bila u situaciji da ima kohabitaciju sa političkom strankom u realizaciji svojih privatnih i profesionalnih djelovanja, u smislu pomoći u napredovanju. Takođe, imajući u vidu specifičnost rada i nadležnosti Tužilačkog savjeta, upitao je da li je u stanju da se izvini u slučaju greške prilikom donošenja važnih i teških odluka.

Kandidatkinja Babović, u odgovoru na pitanja poslanika Pavićevića, kazala je da je uvijek spremna da se izvini onda kada smatra da je pogriješila, a kada je riječ o angažmanu u SNP-u, istakla je da joj niko nije pomogao u napredovanju te da je zbog toga napustila političku stranku. Tim povodom, dodala je da nije bila nikada na listi za odbornika ili poslanika i da se bavila isključivo stručnim i pravnim poslovima. Staž koji je stekla joj je donio veliko iskustvo, kako političko tako i životno, naročito rad u Skupštini Crne Gore, gdje je produbila znanja u vezi političkog i pravnog sistema u Crnoj Gori.

Poslanika Draginja Vuksanović Stanković, zahvalila se kandidatkinji na izlaganju i istakla da onome ko radi časno svoj posao, članstvo u političkoj partiji ne može biti smetnja, ako je nepristrasan i ako ima moralne i profesionalne kvalitete.

Poslanik Jovan Jole Vučurović je konstatovao da je tužilaštvo najslabija institucionalna karika u Crnoj Gori i od kandidatkinje Babović zatražio stav povodom rada glavnog specijalnog tužioca, Milivoja Katnića, kao i njegovu ulogu u montiranim političkim procesima.

U odgovoru na pitanje, kandidatkinja Babović, istakla je da je cijela crnogorska javnost upoznata sa slučajem *Državni udar* zbog zastupljenosti u medijima te da ne bi govorila o stvarima koje će ubrzo postati prošlost. Ono što smatra da je potrebno uraditi odnosi se na unapređenje rada cjelokupne tužilačke organizacije u budućem periodu. Kada je riječ i krivično-pravnoj odgovornosti u postupcima koji su vođeni u proteklom periodu, budući Tužilački savjet bi trebalo da preispita predmete koji su uznemirili javnost i da, ako ima osnova, krivično procesuiraju tužioce koji su u tim predmetima postupali.

Poslanik Dragutin Papović je zatražio stav u odnosu na proceduru izmjena Zakona o Državnom tužilaštvu, koji je, po njegovom mišljenju, antiustavan i antievropski. Tako usvojen Zakon, naveo je poslanik, ne može poboljšati stanje u Tužilačkom savjetu i Državnom tužilaštvu kao cjelini. Isti je koncipiran tako da Tužilački savjet bude oruđe u rukama državne vlasti. Shodno

tome, poslanik je upitao da li su kandidati spremni da, zarad napredovanja u karijeri, budu puki izvršioci antidržavne vlasti.

Kandidatkinja Babović je istakla da su tvrdnje i konstatacije poslanika tendenciozne i uvredljive. S tim u vezi, a uzimajući u obzir dosadašnje rezultate tužilaštva, istakla je da nešto mora da se mijenja i unapređuje, odnosno da je to upravo to cilj predmetnih izmjena. Mišljenja je da Crna Gora treba da ima jake institucije, a ne da zavisi od pojedinaca i njihove volje.

Imajući u vidu da se pitanje poslanika Papovića odnosilo na **sve kandidate**, ukratko su uzeli riječi, istakavši da je postavljeno pitanje pokušaj uvođenja na politički teren, kao i da bi svoju funkciju obavljali stručno, nepristrasno i savjesno, u skladu sa Ustavom i zakonima države Crne Gore.

Poslanik Predrag Bulatović, u odnosu na Zakon o Državnom tužilaštvu, ponovio je stav u vezi mišljenja Venecijanske komisije i naveo da je Zakon promijenjen upravo da bi se izbjegla politizacija tužilaštva. Upitao je kandidatkinju Babović da li će se zalagati da se u cjelosti sagledaju rezultati Specijalnog državnog tužilaštva u borbi protiv visoke korupcije, u slučaju da bude izabrana za članicu Tužilačkog savjeta. Takođe, zanimalo ga je da li će, u slučaju izbora, pokrenuti pitanje prestanka mandata vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužioca i da li će dosljedno primjenjivati zakonsku norma koja propisuje da svaki pravnik koji ispunjava uslove za vdt-a može da konkuriše za poziciju vršioca dužnosti. Na kraju, u odnosu na članove 103 i 104 Zakona, pitao je da će na prvoj sjednici Tužilačkog savjeta zatražiti spisak tužilaca koji ispunjavaju uslove za starosnu penziju i, u skladu sa tim, konstatovati prestanak funkcije.

U odgovoru na pitanje poslanika Bulatovića koje se odnosi na korupciju na visokom nivou, kandidatkinja Babović je odgovorila da su za nju svi građani jednaki pred zakonom i da svako ko se o njih ogriješi treba da bude procesuiran. Istakla je da bi inicirala procesuiranje svih lica za koja postoji osnovana sumnja da su počinila krivična djela. Takođe, naglasila je da bi tražila spisak tužilaca koji ispunjavaju uslove za starosnu penziju i da bi, u odnosu na izbor vdt-a, primjenjivala rješenja predviđena Zakonom.

Poslanik Boris Mugoša, obraćajući se kandidatima, istakao je da je njihova uloga obesmišljena antisistemskim odredbama zakona prema kojima mandat postojećem sastavu Tužilačkog savjeta može prestati bez ikakvog razloga. Shodno tome, isto može da se desi i novoizabranim kandidatima, jer ništa ne zavisi od njihovog rada, već od političke volje. Od kandidatkinje Babović poslanik je zatražio da obrazloži zašto se prijavila za članicu Tužilačkog savjeta, imajući u vidu član 26 Zakona o Državnom tužilaštvu, kojim je propisano da za člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika ne može biti izabrano lice koje je član ili funkcioner političke partije. Kada je riječ o uslovima za starosnu penziju, pitao je da li podržava zakonsko rješenje kojim se nečije pravo definiše kao obaveza, odnosno da li treba onemogućiti tužiocu da obavlja svoju funkciju zbog toga što je stekao pravo da ide u starosnu penziju.

Kandidatkinja Babović, u odnosu na član 26 Zakona, istakla je da se rok od pet godina ne odnosi na člana ili funkcionera političkih partija, već na lica koja su bila neposredno birana na izborima ili koja su obavljala funkciju člana Vlade, poslanika ili odbornika. Kada je riječ o pitanju odlaska u starosnu penziju, mišljenja je da lice treba da prestane da obavlja funkciju, ako su se stekli zakonom propisani uslovi.

Poslanica Milosava Paunović je od kandidatkinje zatražila mišljenje o širokoj primjeni instituta sporazuma o priznanju krivice, kao i da li je koncept tužilačke istrage donio željene rezultate.

U svom odgovoru, kandidatkinja Babović, istakla je da su se otvarale mnoge dileme prilikom prelaženja na koncept tužilačke istrage i da je bilo upitno da li je tužilaštvo kadrovski, organizaciono i tehnički spremno da preuzme ovakvu ulogu. Imajući u vidu da se javni tužilac pojavljuje u dvojakoju ulozi, kao istražni organ i kasnije stranka u postupku, potrebno je formirati tijelo za kontrolu rada tužilaca u fazi istrage. Kada je riječ o sporazumima o priznanju krivice, mišljenja je da treba izuzeti krivična djela visoke korupcije i organizovanog kriminala.

Poslanik Andrija Nikolić, u svom izlaganju, govorio je o mišljenju Venecijanske komisije u vezi izmjena Zakona o Državnom tužilaštvu i podsjetio poslanike i javnost da je Ustavnom sudu Crne Gore podnijet zahtjev za ocjenu ustavnosti pomenutih zakonskih izmjena. Poslanik je prokomentarisao izlaganja kandidata i ocijenio da su kandidati Danijela Bulatović i Miloš Vuksanović imali izlaganja u profesionalnom maniru.

Poslanica Branka Bošnjak je pitala kandidatkinju Babović da li tužioci u dovoljnoj mjeri samoinicijativno pokreću postupke, odnosno da li su na adekvatan način reagovali na neke kriminalne aktivnosti i oblasti organizovanog kriminala i korupcije. Takođe, poslanica je zatražila mišljenje u odnosu na trajanje postupka izviđaja i da li državni tužioci treba da snose odgovornost za nečinjenje ili nedovoljno efikasno činjenje.

U svom odgovoru, kandidatkinja Babović, ocijenila je da nije bilo dovoljno samoinicijativnosti državnih tužilaca u pokretanju krivičnih postupaka. Kada je u pitanju trajanje izviđaja, istakla je da bi, u slučaju da bude izabrana za članicu Tužilačkog savjeta, insistirala da se pogledaju spisi predmeta i da se utvrdi zašto izviđaji u određenim postupcima dugo traju. Na kraju, kandidatkinja je iznijela stav da treba pokretati disciplinske postupke protiv državnih tužilaca u slučajevima nečinjenja.

Poslanik Momo Koprivica je od kandidatkinje zatražio mišljenje u odnosu na kvalitet i metodologiju izrade godišnjih izvještaja o radu Državnog tužilaštva, naročito u pogledu izvještavanja o sklopljenim sporazumima o priznanju krivice.

Kandidatkinja Babović je istakla da se godišnji izvještaji o radu godinama rade po istoj metodologiji, sa akcentom na brojke, a ne na suštinu. Dodala je da je neophodno povećati transparentnost prilikom izvještavanja te da se u izvještajima moraju nalaziti podaci o licima sa kojima se zaključuju sporazumi o priznanju krivice, kao i podaci o šteti koja je nanijeta državi.

***

Poslanik Predrag Bulatović od kandidatkinje **Danijele Bulatović** zatražio je mišljenje u odnosu na konstataciju da je tužilaštvo postalo četvrta grana vlasti. Takođe, poslanik je pitao da li je u proteklom periodu bilo razrješenja kao posljedica pokretanja disciplinskih postupaka i da li su ove norme primjenjive na državne tužioce i rukovodioce državnih tužilaštava, tačnije na glavnog specijalnog tužioca. U odnosu na član 118 Zakona, poslanika je zanimalo da li je logično da Vrhovni sud odlučuje po žalbama na odluke Tužilačkog savjeta. Dalje, pitao je da li će, u slučaju izbora, sagledati cjelokupnu kadrovsku strukturu i zatražiti na uvid podatke o licima koja ispunjavaju uslove za starosnu penziju, a potom postupiti shodno članovima 103 i 104 Zakona.

Kandidatkinja Danijela Bulatović, u svom odgovoru, a u odnosu na pitanje disciplinske odgovornosti, istakla je da bi, u slučaju da bude izabrana, preduzela sve radnje koje su u skladu sa Ustavnom i zakonom prema svakom licu koje svoj posao ne obavlja kako treba, bez obzira da li se radi o državnom tužiocu, rukovodiocu državnog tužilaštva ili glavnom specijalnom tužiocu. Takođe, u odnosu na pitanje odlaska u starosnu penziju, ponovila je da će postupati u skladu sa Zakonom i zatražiti spisak tužilaca koji su ispunili uslove za sticanje prava na starosnu penziju.

Poslanik Boris Mugoša je istakao da nova zakonska rješenja neće doprinijeti depolitizaciji tužilaštva, pozivajući se na član 136 Ustava Crne Gore koji propisuje da Tužilački savjet obezbjeđuje samostalnost Državnog tužilaštva. S tim u vezi, pitao je kandidatkinju Bulatović da li smatra da je dobar način da se obezbijedi samostalnost tužilaštva tako što od 11 članova Tužilačkog savjeta sedam članova može da bude van tužilačke organizacije.

Odgovarajući na pitanje, kandidatkinja Bulatović je istakla da je sistem napravljen tako da postoji jednak broj predstavnika Državnog tužilaštva i uglednih pravnika te da je prevaga na Ministarstvu pravde. Dodala je da ako se Ustav i zakon sprovode na adekvatan način ne postoji sumnja da će se odluke donositi uz bilo kakav politički uticaj.

Poslanica Branka Bošnjak je pitala kandidatkinju da li smatra da je dobra 2/3 većina u prvom i 3/5 većina u drugom glasanju za izbor vrhovnog državnog tužioca i da li smatra da za izbor treba naći neki drugi model.

Kandidatkinja Bulatović je kazala da Tužilački savjet utvrđuje predlog za izbor vrhovnog državnog tužioca te da u tom pogledu snosi odgovornost prilikom izbora kandidata, međutim, sve što uključuje političko odlučivanje je za nju strano i ne bi mogla govoriti o potrebnim većinama.

Poslanik Srđan Pavićević je pitao kandidatkinju da li ima snage, hrabrosti i ubjeđenja da se suoči sa nečim što će biti teško, opasno i veoma rizično, imajući u vidu da je riječ o suštinskom poslu koji bi trebalo da nas uvede u korjenite promjene u ovom društvu.

Kandidatkinja Bulatović je istakla da se prilikom prijave upoznala sa ozbiljnom odgovornošću članova Tužilačkog savjeta i prepoznala je sebe kao nekog ko može da pokriva ovu poziciju.

Poslanik Momo Koprivica je od kandidatkinje zatražio mišljenje u odnosu na pritužbe na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada i da li postoji prostor za unapređenje ovog mehanizma.

U odgovoru na pitanje, kandidatkinja je istakla da nemamo dovoljno adekvatnih odluka u odnosu na pritužbe na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada te da bi trebalo adekvatnije da se postupa u tom dijelu.

***

Poslanik Jovan Vučurović je pitao kandidata **Nikolu Bulatovića** na koja će pitanja i predmet, u slučaju izbora, ukazati da se rješavaju, a koja nijesu bila predmet dosadašnjeg rada.

Kandidat za člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, Nikola Bulatović, kazao je da ne želi da govori o pojedinačnim predmetima i slučajevima, već o pojavama. Istakao je da će se, u slučaju izbora, zalagati da nadležni tužilac izvrši uvid u svaki ugovor o otuđenju državne imovine, kao i izvještaj vladine komisije za dodjelu stanova, gdje treba utvrditi da li ima elemenata krivičnog djela. Kazao je, između ostalog, da je potrebno preispitati način određivanja advokata

za odbranu po službenoj dužnosti, utvrditi da li u državnim organima ima zapošljavanja mimo pravilnika i mimo dozvoljenih budžetskih sredstava, kao i pitanje visokih otpremnina.

Poslanik Boris Mugoša je od kandidata zatražio da prokomentariše izjavu Nezavisnog udruženja pravnika, čiji je on predsjednik, a u kojoj se navodi da su preko 90 posto sadašnjih tužilaca saradnici Agencije za nacionalnu bezbjednosti.

Kandidat Bulatović je istakao da je pomenuto saopštenje Udruženja zajedničko, a ne njegovo lično i dodao da lično ne vjeruje da su mogli državni tužioci mogli biti izabrani bez saglasnosti Agencije, imajući u vidu način na koji su se birali tužioci u ranijem sistemu.

Poslanica Milosava Paunović je pitala kandidata za mišljenje o institutu odloženog gonjenja i sporazumima o priznanju krivice, odnosno da li istima treba pribjegavati i u slučajevima korupcije na visokom nivou i organizovanog kriminala. Drugo pitanje se odnosilo na ulogu vještaka u krivičnim postupcima i zapažanje da sud ne poziva vještake na odgovornost zbog davanja upitnih nalaza i mišljenja, već se isti ne dovode u pitanje i samim tim igraju veliku ulogu prilikom izricanja presude.

U odgovoru na pitanja poslanice Paunović, kandidat Bulatović je istakao da, po njegovom mišljenju, institut sporazuma o priznanju krivice ne treba da postoji u našem sistemu, jer nije za naš ambijent i mentalitet, a takođe se nije dobro pokazao ni u praksi. U odnosu na pitanje vezano za vještake, kazao je da nema informaciju da je neko od vještaka odgovarao zbog davanja nalaza i mišljenja. S tim u vezi, dodao je da bi trebalo formirati državni institut za finansijska vještačenja.

Poslanica Draginja Vuksanović Stanković je od kandidata zatražila da, sa aspekta stalnosti tužilačke funkcije, prokomentariše rješenje iz Zakona o Državnom tužilaštvu u vezi prestanka funkcije državnim tužiocima, imajući u vidu jasnu razliku između ispunjavanja uslova za starosnu penziju, koje propisuje Zakon o radu i ostvarivanja prava na starosnu penziju, koje je regulisano Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju. Takođe, pitala je da li smatra da bi, kao advokat, bio u konfliktu interesa, ako bude izabran za člana Tužilačkog savjeta.

Kandidat Bulatović, u odgovoru na pitanje vezano za starosnu penziju kazao je da je radni odnos širi pojam od funkcije. Kada je riječ o konfliktu interesa, istakao je da je zakon dozvoljava advokatima da budu članovi savjeta te da je tako bilo i ranije.

Poslanica Branka Bošnjak je pitala kandidata da li smatra kršenjem propisa to što su tužioci, izvan odluka Tužilačkog savjeta i mimo propisa dobijali kredite i stanove.

Kandidat Bulatović je istakao da će, ukoliko bude izabran za člana Tužilačkog savjeta, insistirati da se utvrdi da li ima elemenata krivične odgovornosti u odnosu na dodjelu kredita i stanova državnim tužiocima.

Poslanik Predrag Bulatović je od kandidata zatražio jasan stav povodom pitanja odlaska tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u starosnu penziju, konkretno da li će od njega, kao člana Tužilačkog savjeta, poći inicijativa da se oni razriješe, imajući u vidu da Tužilački savjet ima ustavnu i zakonsku mogućnost da konstatuje prestanak funkcije na osnovu zakona. Takođe, poslanik je pitao da li, po njegovom mišljenju, za vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužioca može biti izabrano lice koje ispunjava uslove za vrhovnog državnog tužioca, tačnije, van tužilačke organizacije.

Kandidat Nikola Bulatović, u svom odgovoru, istakao je da stalnost tužilačke funkcije prestaje pod uslovima propisanim zakonom i dodao da će, u slučaju izbora, pokrenuti pitanja iz

domena nadležnosti Tužilačkog savjeta. Takođe, dodao je da ne može unaprijed da kaže kako će se o pojedinim pitanjima izjasniti. Bulatović je dodao da je za efikasno funkcionisanje Državnog tužilaštva neophodan dvostruko veći broj državnih tužilaca.

Poslanik Momo Koprivica je pitao kandidata kako ocjenjuje ažurnost u radu državnih tužilaca.

U svom odgovoru, a u pogledu ažurnosti rada, kandidat Bulatović je istakao da treba preispitati odgovornost državnih tužilaca u odnosu na predmete u kojima je nastupila zastarjelost zbog nepostupanja.

***

U nastavku rasprave, **Poslanik Boris Mugoša** je kandidatkinju **Nevenku Božović Jovović** upitao zbog čega je relevantna konstatacija u njenoj biografiji da baštini opozicioni stav i što za nju predstavljaju mišljenja Venecijanske komisije, tačnije da li ih treba poštovati ili ne.

Kandidatkinja Nevenka Božović Jovović je kazala da je kritički nastrojena prema vlasti uopšteno, bez obzira o kojoj političkoj opciji se radi te da će i aktuelnoj vlasti biti opozicija, kao što je bila i prema prethodnoj. Vezano za mišljenje Venecijanske komisije istakla je da isto cijeni, ali mišljenje po svojoj pravnoj prirodi nije obavezujućeg karaktera.

Poslanica Branka Bošnjak je pitala kandidatkinju da li smatra da je crnogorsko društvo bilo zrelo za dekriminalizaciju krevete. Takođe, zatražila je mišljenje povodom čestih medijskih nastupa specijalnog državnog tužioca, imajući u vidu da obavlja vrlo delikatan posao, čije obavljanje može biti i opasno po život, zbog čega upravo u drugim državama tužioci izbjegavaju da budu prisutni u javnosti.

Kandidatkinja Božović Jovović je naglasila da smatra da crnogorsko društvo nije bilo zrelo da dekriminalizaciju klevete i, obrazlažući zašto zauzima takav stav, upoznala je poslanike sa jednim postupkom koji se protiv nje vodio prije desetak godina. Vezano za drugo pitanje, kandidatkinja je istakla da specijalni državni tužilac ne bi toliko trebalo da se pojavljuje u medijima, a ako se pojavljuje treba da vodi računa o načinu na koji će obraćati.

Poslanik Predrag Bulatović je pitao kandidatkinju na koji način u Tužilačkom savjetu, u slučaju izbora, može otvoriti raspravu o primjeni stavova Evropske komisije o pregovaračkim poglavljima 23 i 24.

Kandidatkinja Božović Jovović je govorila o raznim pritiscima na državne tužioce i nizu krivičnih prijava koje je tokom prethodnih godina u ime svojih klijenata podnosila Državnom tužilaštvu, a koji još uvijek nemaju epilog.

Poslanik Momo Koprivica je pitao kandidatkinju, ukoliko bude izabrana, što je to što bi je opredijelilo za glasanje o određenom kandidatu prilikom odlučivanja o predlogu kandidata za izbor vrhovnog državnog tužioca.

U svom odgovoru, kandidatkinja Božović Jovović, istakla je da bi, prije svega, obratila pažnju na reference, a potom bi iz razgovora sa kandidatom zaključila o kakvoj se osobi radi. Dodala je da bi njen glas bio nezavistan i bez uticaja trećeg lica. Mišljenja je da Tužilački savjet treba da predloži kvalitetnu osobu za obavljanje ovako važne funkcije, a da je na Parlamentu da postigne dogovor i izvrši izbor.

***

Poslanik Boris Mugoša je postavio pitanje kandidatu **Milošu Vuksanoviću** koje se odnosi na konflikt interesa, odnosno da li bi kao član Tužilačkog savjeta tražio izuzeće u predmetima u kojima se odlučuje o odgovornosti tužioca koji je postupao u slučaju u kojem je on bio advokat. Poslanik je, takođe, zatražio mišljenje o činjenici da, shodno važećim propisima, od 11 članova Tužilačkog savjeta sedam članova može biti van tužilačke organizacije.

U odgovoru na pitanje poslanika Mugoše, kandidat Miloš Vuksanović je kazao da se nekadašnje rješenje u kom u Tužilačkom savjetu dominiraju tužioci nije pokazalo kao dobro, između ostalog zbog esnafskog donošenja odluka, što je za posljedicu imalo da su svi tužioci ocijenjeni kao odlični. Takav način ocjenjivala utiče značajno da rad Državnog tužilaštva. Sa druge strane, dodao je kandidat, promjena u kompoziciji Tužilačkog savjeta nije u suprotnosti sa evropskim standardima i predstavlja pokušaj da se napravi balans i spriječi moguća politizacija. Kazao je da su advokati, naročito krivičari, akteri iz prve ruke, odnosno da mogu da prepoznaju veliki broj problema u radu Državnog tužilaštva i ukažu na postojeće anomalije. Kada je riječ konfliktu interesa, kandidat je istakao da pristrasnost i nezavisnost zavise od integriteta te da bi on obavijestio predsjednika Tužilačkog savjeta u slučaju postojanja okolnosti zbog kojih bi morao biti izuzet.

Poslanica **Milosava Paunović** je od kandidata zatražila mišljenje o stvarnom stanju u Državnom tužilaštvu, konkretno da li smatra da ima nepravde i selektivnog postupanja.

Kandidat Miloš Vuksanović je kazao da postoji mnogo prostora da se stanje u tužilaštvu popravi. Istakao je da je tužiocima ugrožena nezavisnost, kako direktno tako i indirektno, i Tužilački savjet, kroz vršenje svojih nadležnosti treba da obrati pažnju na razmatranje pritužbi državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava i zauzima stavove u vezi ugrožavanja njihove samostalnosti i nezavisnosti.

Poslanica Branka Bošnjak je pitala kandidata da li smatra da je u nekom od postupaka koji su aktuelni u posljednjih par godina vrhovni državni tužilac trebalo da preuzme neki predmet od postupajućih tužilaca, imajući u vidu da na to ima pravo. Takođe, pitala je da li je mišljenja da se u krivičnim postupcima lako poseže za određivanjem pritvora i da li u tom pogledu postoji selektivnost. Na kraju, zatražila je stav o kompetentnosti vještaka u postupcima pred sudovima.

Kandidat Vuksanović, vezano za prvo pitanje, kazao je da ne zna da se u praksi desilo da vrhovni državni tužilac preuzme predmet postupajućeg tužioca, ali da treba razumjeti psihološki momenat u kom bi vrhovni državni tužilac ne želi da degradira tužioca oduzimajući mu slučaj. U daljem izlaganju, istakao je da je pritvor veliki problem i da, iako predstavlja nužnu mjeru koja treba da traje najmanje moguće, u praksi traje predugo. Takođe, mišljenja je da pritvor obesmišljava institut sporazuma o priznanju krivice, jer se sa licima pregovara dok se nalaze u pritvoru, što za njih predstavlja ogroman pritisak. Na kraju, kandidata je kazao da nema loših iskustava sa vještacima te da u Crnoj Gori ima dosta dobrih vještaka, koji kvalitetno obavljaju svoj posao.

Poslanik Predrag Bulatović je od kandidata tražio stav u odnosu na pitanje razrješenja sa tužilačke funkcije lica koja ispunjavaju uslove za starosnu penziju, odnosno da li će kao član Tužilačkog savjeta postupati u skladu sa Ustavom i zakonom. Takođe, pitao je kandidata da li smatra indikativnim da se protiv lidera Demokratskog fronta vodi niz sudskih postupaka, a da, sa

druge strane, glavni specijalnih tužilac ne pokreće postupke po aferama koje su vezane za članove prethodne Vlade.

U odgovoru na pitanja poslanika, kandidat Bulatović je istakao da je jako teško braniti poziciju glavnog specijalnog tužioca u tim slučajevima, jer se evidentno da se veliki broj slučajeva odnosio na tadašnje opozicione lidere, a da nije došlo do procesuiranja lica koja su bili akteri afere koje su poznate javnosti. Vezano za pitanje prestanka funkcije zbog sticanja uslova za odlazak u starosnu penziju, kandidat je istakao da u tom pogledu ništa nije sporno, odnosno da je jasno rečeno da tužilac treba biti razriješen funkcije u slučaju ispunjavanja tih uslova, ali da to, naravno, ne znači da on mora otići u penziju.

Na kraju, poslanik **Momo Koprivica** je pitao kandidata da li vidi određene mogućnosti da se popravi politika tužilaštva po pitanju sprečavanja zloupotrebe instituta o priznanju krivice i izvještavanja o sklopljenim sporazumima. Takođe, pitao je da li smatra da Tužilački savjet treba da ima proaktivniju ulogu prilikom razmatranja pritužba na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava.

Kandidat Vuksanović je kazao da je jedan od načina da spriječi obesmišljavanje instituta sporazuma o priznanju krivice da se onemogući njegovo potpisivanje sa licima koja se nalaze u pritvoru. Kada je riječ o pritužbama na rad državnih tužilaca, kandidat je mišljenja da Tužilački savjet treba otvoriti prema građanima, kako bi se kroz njihove pritužbe na rad imao uvid u način na koji tužioci postupaju u svojim predmetima.

Sjednica je prekinuta u 15 sati i 55 minuta.

Nastavak 19. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, održan 21. jula 2021. godine

Sjednica je nastavljena u 10 sati i 10 minuta.

Predsjedavao je Momo Koprivica, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Predrag Bulatović, Slaven Radunović, Jovan Jole Vučurović, Branka Bošnjak, Milosava Paunović, Srđan Pavićević, Andrija Nikolić, Dragutin Papović, Draginja Vuksanović Stanković i Boris Mugoša.

Sjednici su prisustvovali kandidati za članove Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika: Borivoje Đukanović, Maja Zeković, Filip Jovović i Dalibor Kavarić.

Sjednicu je pratila i pravna savjetnica u NVO Akcija za ljudska prava, Marija Vesković.

Rad sjednice pratili su i predstavnici medija.

Otvarajući nastavak sjednice, predsjednik Odbora, Momo Koprivica, je saopštio da je za isti predviđeno saslušanje još pet kandidata prijavljenih na Javni poziv za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, uz napomenu da je kandidat Nikola Medojević, takođe, povukao svoju kandidaturu. Tim povodom, istakao je da će biti saslušani sljedeći kandidati: Borivoje Đukanović, Maja Zeković, Filip Jovović i Dalibor Kavarić. Vezano za dinamiku rada, predsjedavajući je podsjetio da će kandidati, na samom početku, imati priliku da

prezentuju svoje biografske podatke i motive prijave dok će poslanici, nakon toga, dobiti priliku da komentarišu izlaganja i postavljaju pitanja kandidatima.

U svom izlaganju, kandidat **Borivoje Đukanović** je saopštio da je njegova četrdesetogodišnja karijera počela radom u sudstvu, u krivičnim odjeljenjima, dok se od 1999. godine bavi advokaturom. Pored toga, naglasio je da je krajem 1998. godine, kao jedini predstavnik SRJ, bio izabran od strane američkog udruženja pravnika da bude gost Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u Hagu. Kada je riječ o advokaturi, kandidat Đukanović je istakao da se bavi najsloženijim predmetima iz krivično pravne materije. Imajući u vidu navedeno, motiv za prijavu je davanje doprinosa u cilju poboljšanja sveukupnog stanja u pravosuđu Crne Gore i poštovanju evropskih standarda kako bi se ostvario što bolji napredak u pregovaračkim poglavljima 23 i 24.

Kandidatkinja **Maja Zeković**, u svom obraćanju, je navela da je pripravnički staž obavila u Višem sudu u Podgorici a da je sa dvadeset devet godina izabrana za sudiju Osnovnog suda u Podgorici. Navedenu funkciju je obavljala dvanaest godina dominantno u krivičnom referatu. Ostavku na mjesto sudije Osnovnog suda u Podgorici podnijela je u junu 2013. godine, a od 2014. godine se bavi advokaturom. Imajući u vidu dosadašnje iskustvo u oblasti pravosuđa, mišljenja je da svojim objektivnim, principijelnim i profesionalnim pristupom može doprinijeti unapređenju pravosudnog sistema Crne Gore. Što se tiče izmjena Zakona o državnom tužilaštvu, saopštila je da je data šansa da se vrati povjerenje građana u pravosudni sistem kroz stavljanje akcenta na profesionalizaciju tužilaštva na svim nivoima i otklanjanju nepravilnosti u radu, za šta bi se zalagala kroz rad u Tužilačkom savjetu.

Vezano za biografske podatke, kandidat **Filip Jovović** je naveo da je diplomirao na Pravnom fakultetu u Podgorici 2007. godine, dok je 2008. godine upisao magistarske studije na Ekonomskom fakultetu, smjer finansije i bankarstvo. Pripravnički staž je obavio u Osnovnom sudu u Podgorici radeći na krivičnom i parničnom referatu. Od juna 2011. godine započinje radni angažman u advokatskoj kancelariji „Jovović i Mugoša“ gdje se bavio predmetima iz privredno-pravnih odnosa, bankarskih poslova i finansijskog prava kao i svojinsko-pravnih odnosa, a od 1. septembra 2012. godine samostalno se bavi advokaturom. Imajući u vidu činjenicu da se u svom dosadašnjem radu fokusirao na oblast privrednog prava, sa posebnim akcentom na privredni kriminal, mišljenja je da kroz rad u Tužilačkom savjetu može dati svoj doprinos da se ova oblast tužilačkog rada što više poboljša kako normativnom smislu tako i u praksi.

Kandidat **Dalibor Kavarić**, iznoseći podatke iz svoje biografije, saopštio je da je diplomirao na Pravnom fakultetu u Podgorici 2002. godine i da je trenutno na postdiplomskim studijama u Rimu. U oktobru 2005. godine položio je pravosudni ispit od kada se i profesionalno bavi advokaturom. U odnosu na svoje radno iskustvo istakao je da se prije svega bavio krivičnim i građanskim predmetima i da je na taj način imao priliku da upozna cjelokupni pravni sistem. Imajući u vidu navedeno, mišljenja je da kroz angažman u Tužilačkom savjetu može doprinijeti da se uočeni nedostaci u pravosuđu otklone.

***

Poslanik Boris Mugoša, u svojoj riječi, je od kandidata Đukanovića zatražio mišljenje u odnosu na primjenu instituta Sporazum o priznanju krivice. Takođe je zatražio komentar povodom

konstatacije koja se čula na prethodnoj sjednici Odbora da 90% procenata tužilaca saraduje sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost. Pored toga, postavio je pitanje u kom dijelu vidi prostor za dalje unapređenje unutar tužilačke organizacije.

Vezano za primjenu instituta sporazum o priznanju krivice, Borivoje Đukanović je saopštio da isti nije potrebno ukidati. U cilju kvalitetne primjene ovog instituta, mišljenja je da bi važeću odredbu trebalo prilagoditi prvobitnom zakonskom rješenju i utvrditi granicu zapriječene kazne. Gledano iz šireg ugla, mišljenja je da sporazum o priznanju krivice ima višestruki značaj kako sa aspekta ekonomičnosti tako i sa aspekta efikasnosti vođenja krivičnog postupka. Što se tiče konstatacije o saradnji tužilaca sa ANB-om, istakao je da bez konkretnih dokaza i saznanja ne može ni o kome prosuđivati i davati obrazloženja.

Poslanica Branka Bošnjak je kandidatu Đukanoviću postavila pitanje da li smatra da je bivši premijer Marković izvršio direktan politički uticaj na pravosudni sistem u odnosu na proces vezan za „državni udar“ kada je u jednom razgovoru naveo da će vinovnici istog biti kažnjeni iako optužnica još uvijek nije bila potvrđena. U vezi sa tim, dodala je i činjenicu da je izjava bivšeg ministra pravde Laposavića, koja je uslijedila nakon prvostepene presude u ovom predmetu, izazvala mnogo veću polemiku i zatražila komentar. Takođe je dodatno postavila pitanje da li smatra da je Skupština Crne Gore javno mjesto.

Kada je riječ o političkom uticaju na pravosudni sistem Crne Gore, Borivoje Đukanović je mišljenja da je isti nesporn dodajući da bez relevantnog dokaznog materijala ne može cijeniti da li postoji osnov za pokretanje krivičnog postupka od strane nadležnog tužioca protiv bilo kog lica. Vezano za pitanje da li je Skupština Crne Gore javno mjesto, Đukanović smatra nespornim da ista, po definiciji, nije i ne može biti javno mjesto s obzirom na činjenicu da javno mjesto obuhvata određeni lokalitet koji mora biti dostupan svakom pojedincu i bez posebnih uslova. Takođe je dodao da je Skupština Crne Gore državna institucija koja ima svoj značaj i da je neophodno praviti tu razliku.

Poslanik Dragutin Papović, u svojoj riječi, osvrnuo se na donošenje aktuelnih izmjena Zakona o državnom tužilaštvu smatrajući da njihova implementacija neće doprinijeti boljem funkcionisanju Tužilačkog savjeta već da će proizvesti još veću politizaciju ove institucije. Tim povodom, postavio je pitanje kandidatu Đukanoviću da li smatra da je u Crnoj Gori, u proteklih trideset godina, bio prisutan totalitarni sistem. Pored toga, zatražio je mišljenje vezano za rad Haškog tribunala. Takođe je zatražio da navede konkretne primjere političkog uticaja na pravosuđe.

Odgovarajući na postavljena pitanja kandidat Đukanović se osvrnuo na boravak u Hagu, gdje je imao priliku da prisustvuje suđenju i razgovara sa upravnikom zatvora. Tim povodom, naveo je da je tribunal, prema svojoj koncepciji, bio dobro rješenje u smislu da se niti jedan zločin ne isplati.

Učestvujući u raspravi, **poslanica Milosava Paunović** je dala kratak komentar vezano za izmjene Zakona o državnom tužilaštvu navodeći da će se isti strogo primjenjivati i da neće biti prisutan politički uticaj. Pored toga, postavila je pitanje kandidatu Đukanoviću da li smatra da je izbor predsjednika sudova, rukovodilaca državnih tužilaštava u po nekoliko mandata dobro rješenje. Takođe je postavila pitanje da li smatra da je bilo određenih zloupotreba prilikom tih izbora i kako tumači činjenicu da na pojedine oglase nije bilo prijavljenih kandidata.

Kandidat Đukanović, u svom odgovoru, je saopštio da je lično prošao kroz procedure izbora i da na osnovu stečenog iskustva može reći da prijava na određenu funkciju isključivo zavisi od profesionalne volje nekog lica. Takođe je naveo da se zalaže za striktno poštovanje zakona. Pored toga je dodao da rad i rezultati rada treba isključivo da određuju da li neko lice posjeduje reference da bude dva ili više puta birano za određenu funkciju.

Poslanica Draganja Vuksanović Stanković je postavila pitanje kandidatu Borivoju Đukanoviću da li bi, kao član Tužilačkog savjeta, postavio pitanje odgovornosti tužioca u odnosu na okrivljenog ili osumnjičenog u krivičnom postupku, a koji je dobio spor za naknadu štete na osnovu neosnovanog lišenja slobode. Pored toga, zatražila je mišljenje da li sudijsku i tužilačku funkciju smatra isključivo funkcijama ili radnim odnosom, imajući u vidu odredbu Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kojom je propisano da su ova lica zaposleni osiguranici.

Povodom odgovornosti tužilaca, Borivoje Đukanović je ukazao na član 137 Ustava Crne Gore koji se izričito odnosi na funkcionalni imunitet državnog tužioca i zamjenika državnog tužioca, pa samim tim oni ne mogu biti pozvani na odgovornost. U konkretnom slučaju, to bi značilo da bi postupajući tužilac mogao biti pozvan na odgovornost isključivo ukoliko bi nastupila posljedica izvršenja bića nekog krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti. Kada je riječ o pravnom statusu sudijske i tužilačke funkcije i radno pravnom statusu zaposlenog kod poslodavca, Borivoje Đukanović je istakao da Ustav Crne Gore pravi jasnu razliku između funkcije i radnog odnosa. Imajući u vidu činjenicu da su sudijska i tužilačka funkcija javne funkcije koje su povjerene kvalifikovanim licima na osnovu odluke nadležnog organa i da prestaju na osnovu Ustava i odluke organa koji ih je izabrao, proizilazi da se izbor lica na navedene funkcije ne zasniva na zaključenju ugovora o radu sa poslodavcem i da se ne može poistovjetiti sa radno pravnim statusom zaposlenog kod poslodavca.

Poslanik Predrag Bulatović, učestvujući u raspravi, zatražio je od kandidata Đukanovića komentar vezano za postupanje tužilaštva u odnosu na podnešene krivične prijave za brojne afere a koje su odbačene kao neosnovane. Takođe je postavio pitanje da li smatra da je borba protiv visoke korupcije ozbiljan problem i šta bi Tužilački savjet trebalo da preduzme u tom dijelu. Imajući u vidu izmjene Zakona o državnom tužilaštvu koje se, između ostalog, tiču i izbora vršioca dužnosti Vrhovnog državnog tužioca, poslanik Bulatović je postavio pitanje Borivoju Đukanoviću da li smatra problematičnom takvu odredbu ili bi zastupao ranije zakonsko rješenje. Pored toga, zatražio je i mišljenje u odnosu na rezultate rada i kapacitete Odjeljenja za finansijske istrage pri Specijalnom državnom tužilaštvu. Kada je riječ o prestanku tužilačke funkcije, poslanik Bulatović je postavio pitanje da li bi, kao član Tužilačkog savjeta, tražio tumačenje ove odredbe od Ustavnog suda Crne Gore ili bi se zalagao za to da Tužilački savjet konstatuje prestanak tužilačke funkcije i mandata onim tužiocima koji ispunjavaju zakonske uslove.

Odgovarajući na postavljena pitanja, Borivoje Đukanović je naveo da koncept važećeg Zakona o državnom tužilaštvu nije u potpunosti jasan odnosno da su pojedini kriterijumi u istom nedorečeni. To se, prije svega, odnosi na članove 43, 48 stav 4 i 184c kojima se uređuje postupak izbora vršioca dužnosti Vrhovnog državnog tužioca. U vezi sa tim, ukazao je da u zakonu nigdje nije navedeno šta će se desiti sa aktuelnim vršiocom dužnosti VDT-a nakon prestanka njegove dužnosti, odnosno da li isto lice može biti ponovo izabrano. Kada je riječ o visokoj korupciji, ukazao je da se rezultati jedino mogu postići kroz visok stepen ažurnosti pravosudnih organa,

naročito u dijelu sprovođenja istraga. Što se tiče Odjeljenja za finansijske istrage, kandidat Đukanović je ukazao da bi rezultati istog bili vidljiviji ukoliko bi postojalo centralizovano mjesto odlučivanja tj. jedno tužilaštvo sa kompetentnim policijskim službenicima koji imaju iskustvo u ovom poslu a koji bi, prije svega, radili na preveniranju ovakvih krivičnih djela. Kada je riječ o utvrđivanju činjenica i obezbjeđivanju dokaza u fazama krivičnog postupka, naglasio je da važeći ZKP ne definiše pojmove osnov sumnje i osnovana sumnja, što je velika praznina koja utiče na efikasnost vođenja samog krivičnog postupka. Povodom prestanka tužilačke funkcije saopštio je da bi se, ukoliko tužioci sami ne postupe u skladu sa zakonom, zalagao da Tužilački savjet zauzme obavezujući stav u odnosu na to pitanje.

Poslanik Srđan Pavićević, u svojoj riječi, je postavio pitanje Borivoju Đukanoviću kako bi se, kao član Tužilačkog savjeta, odnosio prema kolegama iz Tužilaštva koje su na vrlo specifičan način riješile određene materijalne probleme, prije svega stambene. Takođe je postavio pitanje na koji način bi se založio da se pojave političkog uticaja u tužilaštvu otkriju i analiziraju i da li takvi tužioci, po njegovom mišljenju, i dalje uživaju kredibilitet. U vezi sa tim, poslanik Pavićević je dodatno pitao koje mjere bi kandidat predložio da tužioci zadrže svoju autonomnost.

U odnosu na prvo pitanje, Borivoje Đukanović je naveo da nije u mogućnosti da saopšti konkretan odgovor iz razloga što o bilo čijoj krivici mora biti upoznat sa svim aspektima koji su doveli do takvih navoda a on lično nije upoznat sa istima. Takođe smatra da nijedan nosilac pravosudne funkcije nema opravdanje ukoliko bi učinio takvu nedoličnu radnju. Kada je riječ o političkom uticaju kandidat Đukanović smatra da je, ukoliko postoji, ipak veći u odnosu na tužilaštvo nego na sudstvo, što može reći na osnovu ličnog iskustva. Kako bi isti bio sveden na najmanju moguću mjeru, mišljenja je da nosioci pravosudnih funkcija moraju, prije svega, posjedovati osobine kao što su: hrabrost, poštenje i stručnost.

Predsjednik Odbora, Momo Koprivica, je kandidatu Borivoju Đukanoviću postavio pitanje kako ocjenjuje postojeće stanje u pravosuđu, u organizacionom i funkcionalnom smislu, a u svijetlu postizanja uspjeha Crne Gore na planu evropskih integracija.

U svom odgovoru, Borivoje Đukanović je naveo da se stanje u pravosuđu ne može posmatrati izolovano u odnosu na sveukupan politički, ekonomski i sociološki ambijent i da se mora posmatrati kroz proces usklađivanja kako legislative tako i sudske prakse sa standardima EU odnosno praksom Evropskog suda za ljudska prava. Imajući u vidu navedeno, kandidat Đukanović smatra veoma važnim jačanje personalnih kapaciteta državnih organa, naročito pravosudnih, koji moraju podnijeti najveći teret kada su pitanju pregovaračka poglavlja 23 i 24. U tom dijelu, neophodno je, prije svega, staviti akcenat na stručnom usavršavanju nosilaca kako sudijske tako i tužilačke funkcije. Pored toga, naglasio je da svi relevantni državni akteri moraju dati svoj puni doprinos kako bi se otklonila negativna slika o radu pravosuđa koja, po njegovom mišljenju, nije opravdana.

U nastavku rasprave, poslanik Boris Mugoša se osvrnuo na donesene izmjene Zakona o državnom tužilaštvu i od **kandidatkinje Maje Zeković** zatražio mišljenje u vezi odredbe kojom se predviđa prestanak mandata aktuelnim članovima Tužilačkog savjeta prije isteka perioda na koji su birani i kako to utiče na pravnu sigurnost i kvalitet rada same organizacije. Takođe je zatražio pojašnjenje u odnosu na konstataciju kandidatkinje da je sada ukazana šansa da se jave

oni pravници koji ne žele da se bave politikom. Na kraju je postavio pitanje koji su to segmenti rada Tužilačkog savjeta u kojima vidi prostor za dalje unapređenje.

Kandidatkinja Maja Zeković je, što se tiče odredbe o prekidu mandata aktuelnom sastavu Tužilačkog savjeta, ponovila da istu može posmatrati samo sa procesno pravnog aspekta i da treba dati vremena da se njeni efekti vide u praksi. Kada je riječ o prostoru za unapređenje rada Tužilačkog savjeta, Zeković je navela da isti, prije svega, vidi u osamostaljivanju tužilaca odnosno njihovom osvješćivanju kao stranaka u postupku odnosno da moraju biti nezavisni i objektivni u svom radu poštujući hijerarhiju.

Poslanica Draginja Vuksanović Stanković, u svojoj riječi, kratko je konstatovala da se u postupku pribavljanja dokaza ne smije zanemariti uloga Policije. Nakon toga je postavila pitanje kandidatkinji Zeković, da li bi se zalagala da se rukovodiocima državnih tužilaštava omogući kandidatura za treći mandat ili više ili bi bila protiv toga, s obzirom na činjenicu da zakon jasno propisuje da niko ne može biti biran za rukovodioca preko dva mandata.

Odgovarajući na postavljeno pitanje, Maja Zeković je navela da kandidatura isključivo zavisi od svakog individualnog slučaja, tj. kako se pojedini rukovodilac pokazao na određenom mjestu i da li je zadovoljavao sve kriterijume. U vezi sa tim, dodala je da se sada ne bi mogla izjasniti da li bi podržala takvu kandidaturu ili ne.

Poslanik Srđan Pavićević osvrnuo se na Mišljenje Venecijanske komisije povodom izmjena Zakona o državnom tužilaštvu i na značaj koji će sada imati novi Tužilački savjet, postavljajući pitanje kandidatkinji Zeković da li bi, kao potencijalna članica Tužilačkog savjeta, bila spremna da se odupre svim pritiscima. Takođe je postavio pitanje koje mjere će primarno predložiti u cilju davanja doprinosa afirmaciji samostalnosti tužilaca u svom radu.

Kada je riječ o pritiscima na novi Tužilački savjet, Maja Zeković je navela da, kao profesionalac, u svom radu ne prepoznaje ovo pitanje kao problem već kao izazov dodajući da se lično zalaže za dosljednu primjenu načela jednakosti pred zakonom i da niko ne može biti povlašćen. Takođe je istakla da bi, u cilju poboljšanja rada tužilaštva, jednu od prioritarnih aktivnosti usmjerila na istrage odnosno stečajne postupke koji se već dugo vremena vode oko pojedinih privatizacija. Pored toga, ukazala je da bi pažnju posvetila i onim predmetima u kojima su pritužbe podnešene od strane stranaka u postupku odbijene iz nejasnih razloga. Imajući u vidu navedeno, mišljenja je da se analizom pomenutih predmeta može napraviti strategija kojom će se preduzeti dalji koraci u cilju poboljšanja stanja u pravosuđu.

Poslanica Milosava Paunović, u svom obraćanju, postavila je pitanje kandidatkinji Zeković šta bi, kao potencijalna članica Tužilačkog savjeta, preduzela povodom nečinjenja tužilaštava u predmetima vezanim za organizovani kriminal, korupciju i zloupotrebu ovlašćenja u privredi, a koji su godinama u fazi izviđaja. Takođe je zatražila mišljenje u odnosu na vežeći koncept tužilačke istrage, u smislu da li je isti dobar po okrivljenog.

Povodom pitanja vezanog za nečinjenje tužilaca u određenim predmetima, Maja Zeković je navela da se trenutno ne može izjasniti iz razloga što nije bila u prilici da iste prouči. Generalno posmatrano, smatra da, ukoliko postoje takva postupanja tužilaca, ista treba da podliježu disciplinskoj odgovornosti iz razloga što su društveno opasna i da se revizijom takvih predmeta utvrdi opravdanost trajanja istraga i eventualno nastala šteta. U odnosu na koncept tužilačke istrage, Zeković je istakla da je u praksi, kao sudija, imala dilemu da li državno tužilaštvo ima

takav kapacitet ali da se ipak pokazalo da su tužioci spremni za taj posao. S druge strane, ukazala je da svaki optužni akt prolazi sudsku kontrolu i da nema bojazni za okrivljenog.

Učestvujući u raspravi, poslanica Branka Bošnjak je postavila pitanje kandidatkinji Zeković da li, prateći rad tužilaštva, smatra da su pojedini državni tužioci zloupotrijebili svoj službeni položaj podizanjem optužnica protiv pojedinih lica, odnosno da li je postojalo selektivno postupanje u određenim predmetima.

Kandidatkinja Zeković, u svom odgovoru, je navela da se o zloupotrebi službenog položaja u konkretnim predmetima ne može izjasniti iz razloga što nije upoznata sa spisima, pri tome napominjući da je saglasna da selektivnost u postupanju ipak postoji.

Predsjedavajući Momo Koprivica osvrnuo se na normu iz člana 54 Zakona o državnom tužilaštvu, koja na jasan način propisuje da isto lice može biti birano za rukovodioca istog državnog tužilaštva najviše dva puta, što se u praksi nije poštovalo. Tim povodom, postavio je pitanje Maji Zeković da li smatra da su u pitanju demokratski standardi ili se radi o nepoštovanju načela zakonitosti i kakav bi stav zauzela kao članica Tužilačkog savjeta. Poslanik Koprivica je dodatno postavio pitanje da li bi u slučajevima da neko lice koje obavlja funkciju rukovodioca istog tužilaštva prema zakonu po kojem je izabran, a taj se zakon u međuvremenu izmjeni, imala u vidu sve prethodne mandate na funkciji rukovodioca istog državnog tužilaštva ili bi računala samo one mandate nakon stupanja na snagu novog zakona. Takođe je zatražio komentar u odnosu na činjenicu da je Tužilački savjet, nakon godinu dana, donio odluku o izboru rukovodilaca državnih tužilaštava konstatujući da je nedozvoljena akumulacija dva i više mandata.

Maja Zeković, u svom odgovoru, je naglasila da se zakoni donose kako bi ih se svi pridržavali što se posebno odnosi na one organe koji ih primjenjuju. Pored toga, navela je da niko ne bi smio da zloupotrebljava zakon na takav način i da traži pravne praznine kako bi ostao na nekoj poziciji i na taj način umanjio mogućnost da druga lica budu birana za tu funkciju. Što se tiče kašnjenja u donošenju odluka Tužilačkog savjeta, Zeković je navela da isto nije opravdano i da bi se zalagala da se takva pitanja riješe u najkraćem mogućem roku.

***

Rasprava je nastavljena postavljanjem pitanja kandidatu Filipu Jovoviću, gdje se **poslanik Boris Mugoša** posebno osvrnuo na oblast privrednog kriminala i to na dio vezan za finansijske istrage i oduzimanje nezakonito stečene imovine. U vezi sa tim, postavio je pitanje Filipu Jovoviću koje je nedostatke uočio u ovoj oblasti kroz praksu i šta bi, kao član Tužilačkog savjeta, preduzeo da se stanje poboljša. Takođe je zatražio komentar u odnosu na stručne kapacitete kadra u tužilaštvu koji se bave ovim predmetima pored tužilaca.

Kandidat Filip Jovović je kao osnovni nedostatak u ovoj oblasti naveo nedovoljan broj finansijskih istraga. Takođe je ukazao da je tužilaštvo, u prethodnom periodu, procesuiralo određene slučajeve koji, međutim, nijesu rezultirali trajnim oduzimanjem imovine. U vezi sa tim, mišljenja je da su takvi rezultati posljedica nedovoljne edukacije tužilaca iz razloga što je riječ o kompleksnom procesu koji zahtijeva kako pravno tako i ekonomsko znanje. Pored toga, smatra da bi u većoj mjeri trebalo da se iskoriste instrumenti međunarodne pravne pomoći kako u stručnom tako i u operativnom smislu. Imajući u vidu činjenicu da su krivična djela vezana za imovinsku korist u porastu i da uzrokuju veliku materijalnu štetu državi, Jovović je naglasio da bi istima, u

narednom periodu, trebalo dati prioritet. Shodno tome, kao član Tužilačkog savjeta, zalagao bi se da se uradi detaljna analiza i da se utvrdi uzrok zastoja. Kada je riječ o kadrovskim kapacitetima, mišljenja je da tužilaštvo ima kompetentnih ljudi za ovu oblast koji, međutim, nijesu u dovoljnoj mjeri prepoznati i u tom dijelu bi se naročito zalagao da se oformi posebna institucija koja bi okupila kako domaće tako i međunarodne stručnjake koji bi se isključivo bavili tim poslom i pomogli edukaciji tužilaca.

Poslanica **Milosava Paunović**, u svom obraćanju, takođe se osvrnula na dio vezan za privredni kriminalitet postavljajući pitanje kandidatu Jovovića da li smatra da je potrebno unaprijediti rad tužilaštva u dijelu pokretanja krivičnih prijava za utaju poreza. Takođe je postavila pitanje da li smatra da tužilaštvo treba da se bavi preispitivanjem stečajnih postupaka. Pored toga, poslanicu Paunović je zanimalo mišljenje kandidata o disciplinskoj odgovornosti tužilaca i da li bi, kao član Tužilačkog savjeta, inicirao pokretanje disciplinskih postupaka protiv onih tužilaca koji učine disciplinske prekršaje.

Povodom utaje poreza, Filip Jovović je stava da je plaćanje poreza mjera patriotizma i da utaja istog predstavlja hroničan problem koji zahtijeva posebnu pažnju, čemu bi se svakako posvetio kao član Tužilačkog savjeta. Takođe je dodao da bi, pored utvrđivanja krivične odgovornosti, akcenat trebalo staviti i na građansku odgovornost, odnosno naplatu poreza, gdje bi Poreska uprava trebala da ima proaktivnu ulogu. Što se tiče stečajnih postupaka, istakao je da bi pokrenute postupke svakako trebalo preispitati i analizirati uz napomenu da zakonska regulativa u ovom dijelu nije najbolje koncipirana. U odnosu na disciplinsku odgovornost tužilaca naveo je da bi se, ukoliko se utvrdi prekršajna odgovornost u skladu sa zakonom, svakako zalagao za pokretanje disciplinskog postupka. Takođe je dodao da bi neažurnost u postupanju tužilaca bila osnov za davanje negativne ocjene o radu.

Poslanik Jovan Vučurović, učestvujući u raspravi, postavio je pitanje kandidatu Jovoviću na koji način tumači dugogodišnje „ćutanje“ tužilaštva vezano za šverc cigareta preko teritorije Crne Gore o čemu je dao izjavu i bivši američki ambasador Montgomeri.

Odgovarajući na pitanje poslanika Vučurovića kandidat Jovović je naveo da bi, ukoliko postoji bilo koja indicija da je učinjeno neko krivično djelo, nadležni državni tužilac trebalo da ispita takve navode odnosno da ima proaktivnu ulogu i da reaguje prije podnošenja krivične prijave. Što se tiče pomenutog slučaja, naveo je da ne može dati svoj lični sud iz razloga što se mišljenje javnosti i pravno rezonovanje ne moraju uvijek poklapati.

Poslanica Branka Bošnjak, u svojoj riječi, postavila je pitanje kandidatu Jovoviću da li smatra potrebnim i korisnim donošenje Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnog Zakona o specijalnom oporezivanju nezakonito stečene imovine. Takođe je postavila pitanje da li smatra da bi uvođenje posebnog organa kao što je poreska policija dalo efekte u ovoj oblasti. Pored toga, poslanica Bošnjak je postavila pitanje da li bi, kao član Tužilačkog savjeta, inicirao pokretanje disciplinskih postupaka protiv tužilaca za nečinjenje odnosno pasivnost u postupanju u određenim predmetima.

Kandidat Filip Jovović, u svom odgovoru, je naveo da se izradi Zakona o oduzimanju imovine i Zakona o utvrđivanju porijekla imovine treba pristupiti na delikatan način te da bi se zalagao da ono lice koje ne može da dokaže porijeklo svoje imovine, a ne potpada direktno pod neko krivično djelo, trebalo da snosi određene zakonske posljedice pa i u vidu visokog

opozivanje, što poznaje međunarodna praksa. Kada je riječ o poreskoj policiji mišljenja je da, ukoliko bi se kadrovi u Policiji osposobili da se bave ovim predmetima ista ne bi bila potrebna. Međutim, ukoliko se to ne desi, formiranje ovakvog organa smatra korisnim. U odnosu na disciplinsku odgovornost tužilaca ponovio je da, s jedne strane, postoji disciplinski prekršaj usled nepostupanja u propisanim rokovima zbog čega nastupa zastarjelost gonjenja, i sa druge strane neažurnost koja ne proizvodi nikakvu posljedicu. Imajući u vidu navedeno, oba slučaja zaslužuju sankciju bilo kroz utvrđivanje disciplinske odgovornosti ili negativne ocjene o radu takvog tužioca.

Predsjedavajući Momo Koprivica postavio je pitanje kandidatu Jovoviću na koji način bi cijenio trajanje mandata u slučajevima da se isto lice prijavi za funkciju rukovodioca istog državnog tužilaštva nakon stupanja na snagu novog zakona koji sadrži ograničavajuću normu da isto lice može biti birano za rukovodioca istog državnog tužilaštva najviše dva puta. Takođe je zatražio komentar u odnosu na dosadašnji proces ocjenjivanja državnih tužilaca i na koji način bi doprinio da se isti unaprijedi, a u cilju povećanja stepena odgovornosti i kvaliteta rada tužilaca i ispunjenja evropskih standarda iz oblasti vladavine prava. Na kraju se osvrnuo na odredbu člana 131 Zakona o državnom tužilaštvu koja propisuje da se u radu državnog tužilaštva, radi jedinstvene primjene zakona, mogu dati obavezna uputstva za rad, postavljajući pitanje kandidatu da li su se, dosljednijom primjenom ovog rješenja, mogle izbjeći nejasnoće u primjeni pojedinih procesnih instituta.

Odgovarajući na pitanje poslanika Koprivice, Filip Jovović je mišljenja da se mandati ne mogu akumulirati i da pomenuta norma ima intenciju da ograniči da neko lice bude na istoj poziciji više od dva puta. Takođe smatra da bi rotiranje rukovodilaca bilo dobro rješenje koje bi obezbijedilo novu energiju u radu tužilaštava. Što se tiče dosadašnjeg procesa ocjenjivanja rada državnih tužilaca, konstatovao je da teorija i praksa nijesu bili usklađeni i da se na ažurnosti mora kontinuirano raditi. Pored toga, ukazao je da je kroz praksu primjetio i nedostatke koji se tiču kvaliteta ocjene dokaza. U vezi sa tim, kao član Tužilačkog savjeta, posebno bi se zalagao za unapređenje postupka vođenja tužilačkih istraga, koji mora biti blagovremen. Kandidat Jovović je dodatno naglasio da postoji i zakonska mogućnost da Tužilački savjet zahtijeva od tužilaca određena obavještenja i da bi tu normu trebalo u većoj mjeri primjenjivati. Takođe se osvrnuo i na potkriterijum vezan za kvantitet i kvalitet ocjene rada tužilaca na osnovu broja potvrđenih optužnica, smatrajući da bi isti trebalo izmijeniti iz razloga što u praksi veliki broj potvrđenih optužnica rezultira oslobađajućom presudom. Vezano za podsticanje rada tužilaca u oblasti finansijskih istraga, mišljenja je da bi, kao poseban kriterijum, trebalo predvidjeti broj odluka o trajnom oduzimanju imovine. Kada je u pitanju član 131 zakona, Jovović je istakao da bi češća primjena svakako doprinijela kvalitetnijem i efikasnijem radu tužilaca iz razloga što bi se postigla ujednačena praksa u postupanju za određene slučajeve.

***

Sa postavljanjem pitanja kandidatu Daliboru Kavariću nastavio je poslanik Boris Mugoša koji se osvrnuo na član 108 Zakona o državnom tužilaštvu tj. na disciplinske prekršaje. U tom dijelu, zatražio je mišljenje kandidata vezano za normu kojom je predviđeno da se pod nestručnim i nesavjesnim obavljanjem tužilačke funkcije smatra ako državni tužilac učini teži

disciplinski prekršaj kojim je nanijeta značajna šteta po ugled državnog tužilaštva, smatrajući da se ista može široko tumačiti i izazvati nedoumice.

Povodom navedene norme Dalibor Kavarić je istakao da se ona mora posmatrati u skladu sa stavom tri ovog člana, što znači da mora nastupiti neka šira štetna posljedica po ugled samog tužilaštva u odnosu na one procesne slučajeve koji čine teži disciplinski prekršaj. Takođe se saglasio da je ista široko postavljena i da daje mogućnost disciplinskom tužiocu odnosno Vijeću da u svakom konkretnom slučaju cijene koji je od težih disciplinskih prekršaja izazvao štetnu posledicu po državno tužilaštvo. Pored toga, ukazao je da i Tužilački savjet, kao kolektivno tijelo, ima određene nadležnosti i ovlašćenja u disciplinskom postupku i da se odluke donose apsolutnom većinom glasova.

U svom obraćanju, **poslanica Branka Bošnjak** je postavila pitanje Daliboru Kavariću da li je, kao advokat i stranka u postupku, primjetio veću naklonost sudija u odnosu na tužioce. Takođe je postavila pitanje da li se u praksi susreo sa slučajevima da su određena krivična djela, od strane tužilaštva, namjerno kvalifikovana kao djela organizovanog kriminala kako bi bila u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva.

Odgovarajući na postavljena pitanja, kandidat Kavarić je naveo da lično u postupcima nije primjetio bilo kakvo favorizovanje sudija prema tužiocima ili advokatima. Što se tiče krivičnih djela iz nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva, podsjetio je na član 3 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu koji uređuje tu materiju, što znači da nije u pitanju stvar slobodnog tužilačkog uvjerenja već imperativne zakonske norme. Takođe je dodao da diskreciona ovlašćenja tužilaca jesu široka ali da na njihove odluke nije moguće uticati usled uživanja funkcionalnog imuniteta. Međutim, da bi se navedene pojave preduprijedile mišljenja je da bi se to moglo postići kroz mehanizme ocjenjivanja tužilaca ili analizu prakse.

Učestvujući u raspravi, **poslanica Marta Šćepanović** je postavila pitanje Daliboru Kavariću da li smatra da su tužiocima u dovoljnoj mjeri proaktivni i kako bi, kao član Tužilačkog savjeta, pratio i unaprijedio taj segment. Takođe je zatražila komentar na koji način bi doprinio da se preduprijede visoki troškovi vođenja sudskih postupaka nastalih usled donošenja oslobađajućih presuda u predmetima u kojima je optužnica potvrđena. Na kraju je postavila pitanje kandidatu Kavariću da li je bio član neke političke partije.

Kandidat Kavarić, u svom odgovoru, je podsjetio da Tužilački savjet nije subordinirajući organ u odnosu na tužioce i njihove poslove već on može postupati isključivo u skladu sa Ustavom i zakonom. Tim povodom, istakao je da TS kroz proces ocjenjivanja, edukaciju i periodične izvještaje, na posredan način, može procijeniti da li je rad tužilaca proaktivan i dati određene smjernice i preporuke. Cijeneći sveukupan radni ambijent državnog tužilaštva Dalibor Kavarić smatra da tužiocima jesu proaktivni i bi se, kao član savjeta, kroz predlaganje godišnjeg razdjela budžeta, zalagao za povećanje sredstava za potrebe prostornih i kadrovskih kapaciteta kako bi rad tužilaca bio što efikasniji. Kada su u pitanju potvrđene optužnice koje rezultiraju oslobađajućom presudom, Dalibor Kavarić je podsjetio na član 16 ZKP-a koji propisuje načelo istine i pravičnosti što znači da imperativ pravosudnog sistema nije isključivo donošenje osuđujuće presude. Samim tim, mišljenja je da kriterijumi za ocjenjivanje tužilaca ne bi trebalo da se zasnivaju na broju potvrđenih optužnica, u smislu njihove valorizacije kroz krivične presude, već na broju procesno

potvrđenih optužnica u smislu njihove urednosti. Što se tiče članstva u političkim partijama, naveo je da je bio član tokom jedinstvene Demokratske partije socijalista ali da sada to nije.

Poslanica Milosava Paunović, u svom obraćanju, postavila je pitanje Daliboru Kavariću šta smatra slabim tačkama državnog tužilaštva Crne Gore.

Povodom pitanja poslanice Paunović, kandidat Kavarić je istakao da nedostatke u ovoj oblasti vidi kroz nedostajući broj tužilaca, neadekvatne prostorne odnosno tehničke kapacitete tj. uslove rada.

Poslanik Predrag Bulatović osvrnuo se na kadrovsku reformu tužilaštva, naročito na rukovodećim mjestima, i tim povodom zatražio komentar od kandidata Kavarića šta bi, kao član Tužilačkog savjeta, preduzeo da se sankcioniše očigledno nesavjesno postupanje tužilaca imajući u vidu ustavnu odredbu o funkcionalnom imunitetu i zakonsku odredbu o disciplinskoj odgovornosti tužilaca i mogućnosti razrješenja. Takođe je zatražio mišljenje u odnosu na novu zakonsku mogućnost da Skupština, odnosno nadležno radno tijelo dostave Tužilačkom savjetu i ministru pravde mišljenje, ocjene, predloge i preporuke ukoliko vrhovni državni tužilac i glavni specijalni tužilac ne dostave posebne i periodične izvještaje o radu.

Dalibor Kavarić, u svom odgovoru, ukazao je na opšti međunarodno priznati princip „ko može više može i manje“ što znači da Skupština Crne Gore, primjenom člana 147 stav 7 Zakona o državnom tužilaštvu, postupa u skladu sa svojim nadležnostima. U vezi sa tim, ukazao je da se ipak mora imati u vidu i stav 5 člana 147 koji sam po sebi predstavlja disciplinski prekršaj a ne osnov da se po automatizmu uputi predlog za razrješenje vrhovnog državnog tužioca ili glavnog specijalnog tužioca. Što se tiče ustavne odredbe o funkcionalnom imunitetu, kandidat Kavarić smatra da ista nije u koliziji sa članom 108 niti sa članom 147 Zakona o državnom tužilaštvu iz razloga što funkcionalni imunitet podrazumijeva pravo državnog tužioca da postupa u određenim predmetima shodno svom tužilačkom uvjerenju. Takođe je naveo da ne bi mogao komentarisati određene slučajeve koji su još uvijek u toku. Povodom disciplinske odgovornosti državnih tužilaca i glavnog specijalnog tužioca, Dalibor Kavarić je naglasio da su u pitanju dva opšta pravna akta. Samim tim, tumačenjem zakonske odredbe o odgovornosti državnih tužilaca može se zaključiti da se ista ne bi mogla primijeniti na glavnog specijalnog tužioca retroaktivno.

Predsjedavajući Momo Koprivica je od kandidata Dalibora Kavarića zatražio mišljenje vezano za zakonsku odredbu o ograničenju trajanja mandata rukovodioca istog državnog tužilaštva kao i računanju mandata prije stupanja na snagu važećeg zakona. Imajući u vidu činjenicu da je jedna od nadležnosti TS predlaganje iznosa sredstava za rad državnog tužilaštva, postavio je pitanje šta bi preduzeo da se na proaktivniji način poboljšaju i unaprijede prostorni i materijalni uslovi rada tužilaštva. Takođe je postavio pitanje šta bi ga, kao člana TS, dominantno opredijelilo prilikom glasanja za nekog od kandidata za državnog tužioca ili rukovodioca državnog tužilaštva, odnosno utvrđivanja predloga za izbor vrhovnog državnog tužioca.

Kada je riječ o mandatima, kandidat Kavarić smatra da se isti ne mogu sabirati po važećim i ranije važećim propisima. Tim povodom, istakao je da je intencija zakonske norme da se sagleda ukupan broj mandata po svim propisima što bi značilo da kandidat, ukoliko je ostvario pravo na jedan mandat po ranije važećem propisu, ima pravo da ostvari isključivo još samo jedan mandat po važećem propisu. U odnosu na materijalni položaj državnog tužilaštva, Dalibor Kavarić je naglasio da bi Tužilački savjet trebalo posebno da se posveti izvršenju odluka koje se donesu od

strane nadležnog organa iz razloga što se bez adekvatnih materijalnih uslova ne mogu očekivati visoki rezultati tužilaštva. Vezano za kriterijume za izbor državnog tužioca i rukovodioca državnog tužilaštva, odnosno davanja predloga za izbor vrhovnog državnog tužioca, naveo je da se zakonska norma mora cijeliti na osnovu širokog spektra opipljivih činjenica i dokaza ali da svakako minuli rad i rezultati rada trebaju biti glavni pokazatelji.

Sjednica je prekinuta u 16 sati i 50 minuta.

Drugi nastavak 19. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, održan 22. jula 2021. godine

Sjednica je nastavljena u 10 sati i 30 minuta.

Predsjedavao je Momo Koprivica, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Predrag Bulatović, Jovan Jole Vučurović, Branka Bošnjak, Milosava Paunović, Srđan Pavićević, Andrija Nikolić, Draginja Vuksanović Stanković i Boris Mugoša.

Sjednici su prisustvovali kandidati za članove Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika: Siniša Gazivoda, mr Elvis Duraković, Jovan Poleksić i Savo Šofranac.

Sjednicu je pratila i pravna savjetnica u NVO Akcija za ljudska prava, Marija Vesković.

Rad sjednice pratili su i predstavnici medija.

Predsjedavajući, poslanik Momo Koprivica, otvarajući drugi nastavak sjednice, saopštio je da je u planu saslušanje preostalih kandidata za članove Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, uz napomenu da je i kandidatkinja Zdenka Perović, u međuvremenu, povukla kandidaturu. Vezano za dinamiku rada, podsjetio je da će kandidati, na samom početku, imati priliku da prezentuju svoje biografske podatke i motive prijave dok će poslanici, nakon toga, dobiti priliku da komentarišu izlaganja i postavljaju pitanja kandidatima.

U svom izlaganju, kandidat Siniša Gazivoda iznio je svoje biografske podatke, navodeći da je na Pravnom fakultetu u Podgorici završio osnovne, specijalističke i magistarske studije, dok je trenutno na doktorskim studijama iz oblasti prava EU. Svoj radni angažman počeo je 2011. godine kao pripravnik u advokatskoj kancelariji Rodić, nakon čega je položio pravosudni i advokatski ispit i počeo da se bavi advokaturom. U svom radu bavio se građanskim, krivičnim i upravnim predmetima a takođe je bio zastupnik pred Ustavnim sudom i Evropskim sudom za ljudska prava. Takođe je naglasio posebno interesovanje za oblast ljudskih prava gdje je držao treninge, predavanja i konferencije za sudije, tužioce, advokate i novinare, i da je koautor dvije publikacije i jednog naučnog rada iz ove oblasti. Što se tiče motiva za prijavu na javni poziv, mišljenja je da svaki građanin, na neki način, treba da posveti dio svog vremena javnom interesu. U vezi sa tim, mišljenja je da kroz svoj angažman u Tužilačkom savjetu može doprinijeti boljem radu tužilačke organizacije pred kojom je ozbiljan posao.

Kandidat Elvis Duraković u svom obraćanju je, između ostalog, naveo da je završio pravni fakultet u Kragujevcu, a magistarske studije u Beogradu. Svoj radni angažman je započeo

u Osnovnom sudu u Beranama gdje se bavio izvršnim, vanparničnim i krivičnim referatom. Nakon formiranja Službe za besplatnu pravnu pomoć, izabran je za njenog načelnika. Za sudiju Osnovnog suda u Kotoru izabran je 2012. godine gdje je postupao u građanskim predmetima do 2016. godine. Nakon napuštanja sudijske funkcije otvara advokatsku kancelariju u Baru. Pored advokature, angažovan je kao medijator pri Centru za mirno rješavanje sporova u Podgorici i postupa kao predsjednik regionalne komisije za povraćaj i obeštećenje sa sjedištem u Baru. Kada je riječ o motivima za prijavu na ovaj Javni poziv naveo je da pravosuđe, kao cjelina, mora biti ojačano. Tim povodom smatra da Crna Gora ima dobre zakone koji se, međutim, ne primjenjuju tako da svojim djelovanjem može doprinijeti kako većoj efikasnosti tako i ažurnosti i kontroli rada.

Predstavljajući svoje biografske podatke, **kandidat Jovan Poleksić** je naveo da je završio pravni fakultet u Podgorici nakon čega je otpočeo pripravnički staž u Osnovnom sudu u Podgorici. Takođe je istakao da je položio pravosudni ispit i da od 2007. godine nastavlja rad u NVO Asocijacija mladih novinara koja je tada pratila implementaciju Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Od 2007. godine, samostalno se bavi advokaturom. Takođe posjeduje licencu za stečajnog upravnika i medijatora pri Centru za mirno rješavanje sporova kao i arbitra pri Agenciji za mirno rješavanje radnih sporova. U odnosu na motive za prijavu, naveo je da želi da doprinese poboljšanju rada državnog tužilaštva i pravosuđa uopšte. Pored toga, intencija je i da advokatura bude više prepoznata u tijelu kao što je Tužilački savjet.

Kandidat Savo Šofranac je naveo da je završio Pravni fakultet u Podgorici i da je pripravnički staž obavio u Osnovnom sudu u Podgorici. Nakon položenog pravosudnog ispita polaže i advokatski ispit i bavi se advokaturom od 2011. godine. Tokom radnog iskustva od četrnaest godina bavio se građanskom materijom kao i upravnim postupcima i pružao besplatnu pravnu pomoć. Motiv za kandidaturu je želja da doprinese da Tužilaštvo što bolje obavlja svoju osnovnu funkciju a to je otkrivanje i gonjenje učinilaca krivičnih djela.

U nastavku sjednice, **poslanica Draginja Vuksanović Stanković** postavila je pitanje kandidatu Gazivodi kako bi, kao član Tužilačkog savjeta, postupio u slučaju broja dozvoljenih mandata za rukovodioca istog državnog tužilaštva.

U svom odgovoru, kandidat Gazivoda je naveo da je izmjenama Zakona o državnom tužilaštvu ograničen broj mandata za rukovodioce istog državnog tužilaštva, što prije nije bio slučaj, i da tome idu u prilog i evropski standardi. U vezi sa tim smatra da, ukoliko rukovodilac nekog državnog tužilaštva kvalitetno radi svoj posao u dva mandata, to ne znači da ne može da obavlja tu funkciju u drugom tužilaštvu istog ranga ili da napreduje u višu tužilačku instancu.

Učestvujući u raspravi, poslanica Branka Bošnjak je postavila pitanje Siniši Gazivodi šta je, kroz praćenje rada tužilaštva, uočio kao nedostatke i u kom pravcu bi djelovao da se rad tužilaštva unaprijedi. Takođe je zatražila komentar povodom podnešenih krivičnih prijava koje se duži vremenski period nalaze u fazi izviđaja tj. da li smatra da bi trajanje ove faze krivičnog postupka trebalo vremenski ograničiti i na koji period. Pored toga, poslanica Bošnjak je dodatno pitala da li bi, prilikom razmatranja krivičnih prijava, trebalo posebno cijeniti od koga su podnošene i kolika je procijenjena šteta po državu.

Odgovarajući na pitanja poslanice Bošnjak, Siniša Gazivoda je naveo da, generalno, postoji veliki broj segmenata u tužilačkoj organizaciji koji bi se mogli unaprijediti, s tim da bi tužilaštvo prvenstveno trebalo da se oslobodi percepcije o političkom uticaju, što je jedino moguće kroz

praćenje slučajeva visoke korupcije. Takođe je istakao da je lično primjetio da u sudskim postupcima, u okviru završnih riječi, tužioci rijetko koriste mogućnost iz ZKP-a da predlože strožiju sankciju za učinioca krivičnog djela, što bi doprinijelo generalnoj i specijalnoj prevenciji. Pored toga, ukazao je da bi kroz godišnje izvještaje o radu trebalo utvrditi politiku rada odnosno obratiti posebnu pažnju ukoliko je evidentiran porast određenih krivičnih djela. Kada je u pitanju faza istrage i izviđaja kandidat Gazivoda je mišljenja da Tužilački savjet, kroz izmjenu metodologije izrade godišnjih izvještaja o radu, može doprinijeti da se pojača pažnja kako opšte javnosti tako i pojedinačnog rada svakog tužilaca u odnosu na ovu oblast. U odnosu na dopunsko pitanje, naveo je da postoji opšte pravilo prema kojem se predmeti razmatraju po redosljedu podnošenja, izuzev slučajeva kada za to postoje opravdani razlozi. Shodno tome, mišljenja je da bi Vrhovno državno tužilaštvo moglo donijeti uputstvo za postupanje opšteg karaktera koje bi predvidjelo da se predmeti u kojima je dominantan javni interes uzimaju u rad prioritarno.

Poslanik Boris Mugoša, u svom obraćanju, osvrnuo se na kriterijume za ocjenjivanje rada državnih tužilaca, naročito na dio koji se tiče potvrđenih optužnica. U vezi sa tim, postavio je pitanje kandidatu Gazivodi da li kao jedan od kriterijuma treba da bude i broj osuđujućih odnosno oslobađajućih presuda. Imajući u vidu sveukupan društveno politički ambijent u Crnoj Gori i nadležnosti Tužilačkog savjeta u dijelu disciplinske odgovornosti, poslanik Mugoša je zatražio komentar u odnosu na same uslove rada tužilaca.

Kandidat Gazivoda, u svom odgovoru, je istakao da Tužilački savjet u svom radu ne bi trebao prioritarno da se bavi disciplinskom odgovornošću tužilaca već isključivo da obezbijedi njihovu što veću samostalnost. Što se tiče kriterijuma za ocjenjivanje državnih tužilaca, mišljenja je da isti nijesu dobro postavljeni iz razloga što idu na štetu onih tužilaca koji ažurno i savjesno rade svoj posao i samim tim su demotivišući. Shodno tome, kao član Tužilačkog savjeta, zalagao bi se da se prepozna pojedinačna odgovornost svakog tužioca kao i da se afirmišu oni tužioci koji kvalitetno rade svoj posao. Takođe je ukazao da potvrđena optužnica koja rezultira oslobađajućom presudom ne mora da znači da tužilac nije dobro radio svoj posao. U vezi sa tim, mišljenja je da je nedostatan i sam način na koji sudovi vrše kontrolu optužnica.

Poslanica Milosava Paunović, u svojoj riječi, takođe se osvrnula na kontrolu optužnica i na situaciju kada se prije završetka glavnog pretresa mijenja sama kvalifikacija krivičnog djela što stvara nesigurnost kod stranaka i vodi cijeli krivični postupak u nekom drugom toku. Tim povodom postavila je pitanje kandidatu Gazivodi koje mehanizme bi, kao član Tužilačkog savjeta, koristio u ovakvim slučajevima. Takođe je zatražila komentar u odnosu na veliki broj predmeta koji se tiču visoke korupcije, o čemu govore i izvještaji o napretku EK, od kojih su pojedini riješeni zaključenjem sporazuma o priznanju krivice.

Vezano za kontrolu optužnica, Siniša Gazivoda je dodatno ukazao da bi navedenim pitanjem pojedinačno trebalo da se bave sudovi i Sudski savjet kao i državno tužilaštvo i Tužilački savjet. Shodno tome, smatra da tužilaštvo u ovom slučaju može doprinijeti na način da kvalitet optužnica bude što bolji. Tim povodom, ukazao je da se kroz izvještaje o radu može vidjeti kod kojih tužilaštava je kvalitet rada dobar a kod kojih je zabrinjavajuće nizak. Što se tiče izvještaja o napretku i integracija u EU, shodno novoj metodologiji, mišljenja je da bez zatvaranja poglavlja 23 i 24 ne može biti napretka.

Učestvujući u raspravi, **poslanik Predrag Bulatović** je postavio pitanje kandidatu Gazivodi da li pod disciplinskom odgovornošću vrhovnog državnog tužioca i Glavnog specijalnog tužioca spada nezakonito prikupljanje i javno objavljivanje materijala koji su imali za cilj javnu diskreditaciju poslanika u procesu vezanom za „Državni udar“. Takođe je postavio pitanje kako cijeni dosadašnje postupanje Specijalnog državnog tužilaštva u odnosu na samo pravosuđe i javnost. Pored toga, zatražio je komentar povodom činjenice da je prethodni Tužilački savjet, suprotno prelaznim i završnim odredbama zakona, raspisao javni oglas za rukovodioce u određenim državnim tužilaštvima. Poslanik Bulatović je dodatno postavio pitanje kako bi, kao član Tužilačkog savjeta, postupio u slučaju primjene članova 103 i 104 zakona koji se odnose na prestanak funkcije državnog tužioca odnosno rukovodioca državnog tužilaštva.

Kada je u pitanju disciplinska odgovornost i prikupljanje i objavljivanje materijala u pomenutom slučaju, kandidat Gazivoda je naveo da ne bi mogao dati lični sud iz razloga što je, kao prvobitni član advokatskog tima branjenika, bio lično uključen u taj predmet te bi se morao izuzeti. Što se tiče rada samog Specijalnog tužilaštva, mišljenja je da je negativna slika isključivo zasnovana na pojedinačnom postupanju čime je nanijeta šteta. Povodom raspisivanja javnih oglasa za rukovodioce pojedinih državnih tužilaštava, Siniša Gazivoda je naveo da je norma jasna i da Tužilački savjet nije trebao od Ustavnog suda da traži tumačenje i obustavu primjene iste. Vezano za prestanak funkcije ispunjenjem uslova za starosnu penziju, ukazao je da su ustavne i zakonske norme jasne i da bi Tužilački savjet, u ovom slučaju, trebao samo da konstatuje prestanak.

Predsjedavajući, **poslanik Momo Koprivica**, u svojoj riječi, zatražio je mišljenje od kandidata Gazivode vezano za funkcionisanje mehanizma utvrđivanja disciplinske odgovornosti državnih tužilaca u praksi i kako vidi prostor za unapređenje tog segmenta rada TS. Takođe je zatražio mišljenje u odnosu na dosadašnji način ocjenjivanja državnih tužilaca i kako bi taj postupak trebalo da izgleda u budućnosti. Pored toga, zanimao ga je stav kandidata povodom utvrđivanja metodologije za izradu godišnjih izvještaja o radu, odnosno kvalitetu postojeće u smislu pružanja kvalitetnih informacija.

Odgovarajući na postavljena pitanja, Siniša Gazivoda je naglasio da se dosadašnji pristup povodom utvrđivanja odgovornosti državnih tužilaca nije pokazao dobrim imajući u vidu osnove za disciplinsku odgovornost i dostupne podatke, što bi trebalo preispitati. Kada je riječ o ocjenjivanju državnih tužilaca takođe je mišljenja da su postavljeni kriterijumi demotivišući iz razloga što ocjenu „odličan“ dobiju i oni tužioci koji imaju predmete u radu duži vremenski period odnosno pojedini tužioci koji ne napreduju u viši rang imaju ista primanja kao rukovodioci tužilaštva. Vezano za metodologiju izrade godišnjih izvještaja o radu, kandidat Gazivoda je naveo da postoje određene zamjerke naročito u dijelu što isti ne sadrže podatke o trajanju istraga i izviđaja pojedinačnih tužilaca. Takođe smatra da su nejasni podaci pojedinih tužilaštava u dijelu podnošenja krivičnih prijava po licima, što bi trebalo unaprijediti kako bi se postigla veća transparentnost.

Učestvujući u raspravi, **poslanik Andrija Nikolić** je od kandidata Gazivode zatražio da iskaže profesionalni stav povodom zakonske odredbe koja se odnosi na izbor vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužioca i njenu usklađenost sa amandmanima na Ustav Crne Gore.

U svom odgovoru, Siniša Gazivoda je naveo da ne smatra da je navedena odredba u suprotnosti sa Ustavom iz razloga što u redovnom postupku izbora VDT-a može biti izabrano lice

koje je van državno tužilačke organizacije a koje momentom izbora na tu funkciju postaje dio državnog tužilaštva. Analogno tome, mišljenja je da ne postoji razlika kada je u pitanju izbor vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužioca.

***

Sjednica je nastavljena postavljanjem pitanja kandidatu Elvisu Durakoviću gdje je učešće uzeo **poslanik Andrija Nikolić**. U svojoj riječi, poslanik Nikolić je zatražio od kandidata Durakovića da iskaže profesionalni stav povodom zakonske odredbe koja se odnosi na izbor vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužioca i njenu usklađenost sa amandmanom X na Ustav Crne Gore.

Kandidat Elvis Duraković je saopštio da ne može iznijeti svoj stav u odnosu na postavljeno pitanje s obzirom da je za ocjenu ustavnosti normi nadležan Ustavni sud.

Poslanik Predrag Bulatović postavio je pitanje kandidatu Durakoviću kako bi se, kao član Tužilačkog savjeta, opredijelio povodom inicijative da se za vršioca dužnosti VDT-a izabere neko ko nije iz tužilačke organizacije. Imajući u vidu proces pristupanja EU i ispunjavanje kriterijuma iz poglavlja 23 i 24, a koji se prioritarno odnose na borbu protiv visoke korupcije, poslanik Bulatović je postavio pitanje da li je Specijalno državno tužilaštvo, kroz svoje djelovanje, ispunilo očekivanja u ovoj oblasti.

U svom odgovoru, kandidat Duraković je naveo da bi njegovo opredjeljenje prilikom izbora vršioca dužnosti VDT-a dominantno zavisilo od samih prijavljenih kandidata, smatrajući da ovu funkciju mogu kvalitetno vršiti i ona lica koja nijesu iz državno tužilačke organizacije. Kada je riječ o ispunjavanju kriterijuma iz poglavlja 23 i 24 i postupanju Specijalnog državnog tužilaštva u borbi protiv visoke korupcije, mišljenja je da svaki posao sa sobom nosi odgovornost ističući da bi u ovom dijelu trebalo ustanoviti konkretne mehanizme kontrole i pojedinačne odgovornosti od osnovnih državnih tužilaštava ka višima i pojačati transparentnost prilikom rješavanja pritužbi građana.

Poslanik Boris Mugoša se osvrnuo na dosadašnju praksu ocjenjivanja državnih tužilaca i u vezi sa tim samu odgovornost, imajući u vidu činjenicu da se jedan od potkriterijuma odnosi na broj donijetih osuđujućih presuda od strane suda, tražeći komentar od Elvise Durakovića da li smatra da je isti adekvatno postavljen. Takođe ga je zanimalo stav kandidata vezano za koncept tužilačke istrage, posebno u dijelu komunikacije između tužilaštva i Policije, i da li se navedeni segment može unaprijediti.

Odgovarajući na postavljena pitanja, kandidat Duraković je naveo da ne mora da znači da je postupajući tužilac, kao stranka u postupku, odgovoran ako sud donese oslobađajuću presudu nakon što je optužnica potvrđena. U vezi sa tim, ukazao je da tužilac, kao organ gonjenja po službenoj dužnosti, treba da zastupa optužnicu i da postupa isključivo u državnom interesu. Što se tiče tužilačke istrage i komunikacije sa policijom, mišljenja je da Uprava policije sada ima veliku ulogu s obzirom da službenici iste postupaju po nalogima tužioca, ukazujući da oni ipak nemaju dovoljno vještina i znanja da ispitaju sve aktere i okolnosti bića krivičnog djela te bi njihovo učešće trebalo biti isključivo svedeno na praktične radnje.

U svom obraćanju, **poslanica Draginja Vuksanović Stanković** je dala komentar povodom sudske kontrole optužnice, ističući da istu vrši tročlano vijeće suda koje može naložiti i njenu

dopunu, u smislu dokaza, kako bi bila potkrijepljena. Pored toga, ukazala je da u našem pravnom sistemu sudije i tužioci uživaju funkcionalni imunitet što, međutim, ne znači da bi isti trebalo da zloupotrebjavaju.

Poslanica Branka Bošnjak, učestvujući u raspravi, postavila je kandidatu Durakoviću pitanje da li smatra da u tužilačkoj organizaciji postoji tzv. „esnafska solidarnost“. Takođe je postavila pitanje da li smatra da je bilo zloupotreba novog instituta sporazum o priznanju krivice i da li bi isti trebalo zadržati u pravnom sistemu Crne Gore.

Kandidat Duraković, odgovarajući na postavljena pitanja, naveo je da smatra da u svim tužilaštvima postoji nezdrav odnos naročito u dijelu međusobne komunikacije, uslova rada i odnosa sa policijom. Što se tiče instituta sporazum o priznanju krivice istakao je da je isti odličan i da država od istog može imati veliku korist s tim da prostor za zloupotrebu postoji ali u manjoj mjeri nego što javnost smatra.

Poslanica Milosava Paunović, u svojoj riječi, takođe se osvrnula na institut sporazuma o priznanju krivice postavljajući pitanje Elvisu Durakoviću da li smatra da je opravdana namjena istog odnosno da li je krajnji ishod takvih sporazuma zadovoljavajući po državu ili oštećenog. U vezi sa tim, zatražila je mišljenje od kandidata da li smatra da bi primjenu istog trebalo ograničiti na neka lakša krivična djela ili ga zadržati u važećem obliku.

Povodom pitanja poslanice Paunović, Elvis Duraković je naveo da smatra da tužilac, u ovom dijelu, ima veliku ulogu naročito kada su u pitanju dokazi kojima će potkrijepiti zaključenje takvog sporazuma i javni interes. Pored toga, mišljenja je da bi određeni korpus krivičnih djela svakako trebalo isključiti iz primjene ovog instituta, o čemu odlučuje zakonodavni dom.

Predsjedavajući, Momo Koprivica, zatražio je od kandidata Durakoviću mišljenje vezano za postojeće stanje u pravosuđu sa posebnim akcentom na funkcionalnost, organizacione kapacitete i sposobnosti da ispuni zahtjeve na putu evropskih integracija. Pored toga, postavio je pitanje vezano za pravosudni sistem PRIS tj. kako vidi njegovo funkcionisanje i da li postoji prostor za dalje unapređenje istog.

U svom odgovoru, Elvis Duraković je naveo da postojeće stanje u pravosuđu nije idealno ali da svakako postoji prostor za unapređenje. U tom smislu, smatra da je isključivo ekonomski nezavistan tužilac slobodan te da zarade u pravosuđu nijesu adekvatne. Samim tim, istakao je da razdjel budžeta za ovu potrošačku jedinicu nije dobro određen. Što se tiče spremnosti za ispunjenje zahtjeva na putu evropskih integracija, mišljenja je da postoji spremnost i da ima kapaciteta ali ne u dovoljnoj mjeri. Kada je u pitanju PRIS i njegovo funkcionisanje, a na osnovu prakse u sudstvu, smatra spornom slučajnu dodjelu predmeta i mogućnost zloupotrebe ovog sistema u tom dijelu.

***

Poslanik Boris Mugoša, imajući u vidu biografiju kandidata Jovana Poleksića, zatražio je stav u vezi stanja u tužilačkoj organizaciji u oblasti maloljetničkog kriminala, kao i mišljenje o pitanjima ratnih zločina, gdje nijesu postignuti očekivani rezultati.

Kandidat Jovan Poleksić, vezano za pitanje maloljetničkog kriminaliteta, istakao je da uopšteno u maloljetničkom krivičnom zakonodavstvu ne vidi velike probleme. Istakao je da Crna Gora ima tužioce koji su specijalizovani za rad sa mlađom populacijom, kao i sudije i advokate koji postupaju u ovim osjetljivim predmetima. Kada je riječ o ratnim zločinima, podsjetio je da u

Izvještaju o radu Državnom tužilaštva za 2020. godinu postoji samo jedna rečenica, kojom se konstatuje da u prethodnoj godini nije bilo predmeta koji se odnose na ratne zločine. Mišljenja je da se u toj oblasti moraju napraviti pomaci, kako bi se, između ostalog, napredovalo u poglavljima 23 i 24.

Poslanik Srđan Pavićević je pitao kandidata kako vidi i kako definiše status uglednog pravника. Takođe, poslanika je zanimalo da li kandidat smatra da je iskustvo koje posjeduje dovoljno da može da se nosi sa pritiscima za kojima će se nesumnjivo suočiti u slučaju izbora.

U svom odgovoru, kandidat Jovan Poleksić, kazao je da je u pravu ugled definisan kao skup vrijednosti koje okruženje ima o jednom licu, ali da termin *ugledan pravnik* treba da reguliše zakonodavac. Kada je riječ o drugom pitanju, kandidat je naglasio da u pogledu potrebnog iskustva nema dileme.

Poslanik Andrija Nikolić je, takođe, od kandidata Poleksića zatražio da iskaže profesionalni stav povodom zakonske odredbe koja se odnosi na izbor vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužioca i njenu usklađenost sa amandmanima na Ustav Crne Gore. Takođe, poslanik se osvrnuo na kompoziciju Tužilačkog savjeta i pitao kandidata da li smatra da na taj način status tužilaca u Tužilačkom savjetu postaje profesionalno irelevantan. Na kraju, upitao je da li je dobra praksa da parlamentarna većina skraćuje mandat Tužilačkom savjetu.

U odgovoru na pitanja, kandidat Poleksić je istakao da intencija Amandmana X na Ustav Crne Gore nije bila da uredi iz kog kruga lica se mogu birati lica koja će obavljati funkciju vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužilaštva te član 43 Zakona o Državnom tužilaštvu nije u koliziji sa pomenutim amandmanom. Kada je riječ o sastavu Tužilačkog savjeta, mišljenja je da nije sporno to da tužioci nemaju većinu, kao ni sa aspekta evropskih standarda. Na kraju, a u odnosu na treće pitanje, kazao je da nije dobra praksa skraćivati mandat Tužilačkom savjetu izmjenom zakona, ali da takođe nije ni protivustavno i protivzakonito to uraditi.

Učestvujući u raspravi, poslanica **Milosava Paunović** je pitala kandidata da li smatra da je dobro rješenje da se u Tužilačkom savjetu nađe toliki broj advokata, odnosno da li će takvo rješenje doprinijeti depolitizaciji tužilačke organizacije. Takođe, zatražila je mišljenje u odnosu na kvalitet kaznene politike prema maloljetnicima.

Kandidat Poleksić je istakao da se za advokaturu kaže da je najslobodnija od svih slobodnih profesija, što može da ukazuje na doprinos depolitizaciji Državnog tužilaštva. Dodao je da ne vidi problem što će se u Tužilačkom savjetu naći toliki broj advokata, kao i da je javni poziv bio javan i mogli su se prijaviti svi koji ispunjavaju zakonom propisane uslove. Kada je riječ o drugom pitanju, kazao je da je u postupku prema maloljetnicima slaba karika Centar za socijalni rad usljed nedostatka kapaciteta. Zaključio je da je riječ o kompleksnoj temi te da se ne svodi sve na vođenje postupka pred sudom, već i na sprovođenje vaspitnih naloga, stanje u porodicama i slično.

Poslanica Branka Bošnjak je zatražila od kandidata mišljenje povodom dodjele stanova pojedinim tužiocima od strane komisije Vlade Crne Gore, konkretno da li se radi o uticaju izvršne na sudsku vlast i da li ima elemenata krivičnog djela.

U odgovoru na pitanje poslanice Branke Bošnjak, Poleksić je kazao da se dodjela stanova tužiocima od strane Vlade može okarakterisati kao vrsta uticaja na nezavisnost i nepristrasnost tužilaca, međutim, istakao je da se ne može izjasniti o tome da li je bilo elemenata krivičnog djela, bez uvida u konkretne dokaze i činjenice.

Poslanik Predrag Bulatović je pitao kandidata, imajući u vidu da se vrhovni državni tužilac bira u Skupštini sa 2/3, odnosno 3/5 većinom, da li uočava nelogičnost između toga što je prethodni vrhovni državni tužilac izabran sa 3/5 većinom na mandat od pet godina, a da je potom nastavio još dvije godine, nakon isteka mandata, da vrši dužnost odlukom Tužilačkog savjeta. Poslanik je, takođe, zatražio od kandidata mišljenje u odnosu na sastanak koji je predsjednik Tužilačkog savjeta održao sa ambasadorom Sjedinjenih Američkih Država.

Kandidat Jovan Poleksić je kazao da on ne vidi problem u tome što su se sastali predsjednik Tužilačkog savjeta i ambasador Sjedinjenih Američkih Država, u slučaju da je taj sastanak bio javan.

Učestvujući u raspravi, **poslanik Momo Koprivica**, postavio je niz pitanja kandidatu za člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika. Naime, prvo pitanje se ticalo odnosa između Državnog tužilaštva i Policije, imajući u vidu da je Poleksić bio član Savjeta za građansku kontrolu rada Policije. Takođe, poslanik je zatražio mišljenje vezano za stepen poštovanja ljudskih prava od strane državnih tužilaca. Vezano za zakonsku odredbu koja propisuje da isto lice može biti rukovodilac državnog tužilaštva najviše dva puta, poslanika je zanimalo da li bi kandidat uračunao i prošli mandat, odnosno onaj koji je započeo prije stupanja na snagu odredaba zakona koje ograničavaju trajanje mandata. Na kraju, zatražio je mišljenje u odnosu na prestanak tužilačke funkcije usljed sticanja prava na starosnu penziju.

U odgovoru na prvo pitanje poslanika Koprivice, kandidat Poleksić je istakao da, u toku trajanja njegovog članstva u Savjetu za građansku kontrolu rada policije, nije bilo mnogo dodirnih tačaka sa Državnim tužilaštvom, nego da je akcenat bio na pritužbama od strane građana nad kojima je policija primjenjivanja ovlašćenja. Dodao je da smatra da bi trebalo napraviti kvalitetniji normativni modalitet kojim se uređuje odnos policije i Specijalnog državnog tužilaštva. Kada je riječ o pitanju ljudskih prava, Poleksić je kazao da ne smatra da su problemi zastupljeni u velikoj mjeri, eventualno prekomjerno i pretjerano zadržavanje lica od strane tužilaštva ili određivanja pritvora od strane suda. Time se, kako navodi, krše prava tih lica i umnogome uvećavaju troškovi postupka. Vezano za član 54 Zakona, kazao je da bez obzira na izmjene zakona lice koje je u dva mandata bilo na funkciji, ne može da obavlja i treći mandat. U odnosu na posljednje pitanje, takođe je naveo da nema dilemu te da funkcija državnim tužiocima i rukovodiocima državnih tužilaštava prestaje momentom ispunjavanja uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju.

***

Poslanica Branka Bošnjak postavila je pitanje kandidatu **Savu Šofrancu** da li smatra da su pojedini funkcioneri u Državnom tužilaštvu trebali ponuditi svoju ostavku nakon izbijanja afere u kojoj je akter bio sekretar Vrhovnog državnog tužilaštva. U odnosu na aferu „Koverta“, pitala je za utisak u odnosu na kvalifikaciju krivičnog djela i činjenicu da je optužnica odbijena.

Kandidat za člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, Savo Šofranc, u odnosu na pitanje koje se odnosi na sekretara Vrhovnog državnog tužilaštva, kazao je da o slučaju zna samo ono što je dostupno u medijima, ali da u svakom slučaju, iako je ostavka lični čin, smatra da je moralna odgovornost starješine organa da podnese ostavku. Vezano za aferu „Koverta“, istakao je da je upitna kvalifikacija krivičnog djela, ali da bez uvida u spise predmeta ne može izreći konačan sud.

Poslanik Boris Mugoša je od kandidata zatražio tumačenje člana 108 Zakona, koje se odnosi na disciplinske prekršaje, odnosno prekršaje državnih tužilaca koji za posljedicu imaju nanošenje značajne štete po ugled institucije. Takođe, pitao je kandidata za mišljenje o izmijenjenom članu 126 zakona, kojim se propisuje da predlog za razrješenje rukovodioca državnog tužilaštva mogu da podnesu najmanje tri člana Tužilačkog savjeta.

U svom odgovoru, kandidat Šofranac je istakao da je u pogledu sprovođenja člana 108 akcenat na Tužilačkom savjetu, odnosno da kada tužilac učini jedan od težih disciplinskih prekršaja, Tužilački savjet utvrđuje da li je tom prilikom državni tužilac nanio štetu po ugled institucije. Vezano za član 126, kazao je da ne vidi ništa sporno u tome da najmanje tri člana Tužilačkog savjeta mogu podnijeti predlog za razrješenje rukovodioca državnog tužilaštva.

Poslanica Milosava Paunović je pitala kandidata da li smatra da je tokom prošlogodišnjih dešavanja bili nepravde i selektivnog postupanja tužilaštva te da li bi bio spreman da, u slučaju izbora, ispita odgovornost tužilaca za takvo postupanje.

Kandidat Šofranac je potvrdio da je bilo selektivnog pristupa policije i Državnog tužilaštva tokom prošlogodišnjih dešavanja te da je i sam bio svjedok toga.

U svom obraćanju, **poslanik Predrag Bulatović** je postavio pitanje kandidatu u vezi disciplinske odgovornosti, tačnije da li smatra u proteklom periodu nije izrečena nijedna disciplinska mjera koja podrazumijeva razrješenje zbog toga što svi tužioci svoj posao rade kako treba ili nije postojalo volje da se u Tužilačkom savjetu bave tim pitanjima. S tim u vezi, zanimalo ga je da li je u tom dijelu zakonski okvir dobar.

U svom odgovoru, kandidat je kazao da novi Tužilački savjeta treba da, prije svega, preispita rad prethodnom u dijelu predmeta koji su bili aktuelni, a nijesu procesuirani. Dodao je da se prilikom vođenja disciplinskih postupaka treba pažljivo postupati i procjenjivati, imajući u vidu da je jedna od mjera razrješenje sa tužilačke funkcije. Vezano za zakonska rješenja, istakao je da u određenom dijelu svakako predstavljaju poboljšanje, mada i dalje postoje određene nedoumice u pogledu primjene.

Na kraju, **poslanik Momo Koprivica** je od kandidata zatražio mišljenje o ažurnosti u radu Državnih tužilaca, sa naročitim osvrtom na slučajeve vezane za KAP, kao i mišljenje o ocjenjivanju državnih tužilaca i disciplinskoj odgovornosti. Takođe, kao i prethodnom kandidatu, poslanik je postavio pitanje vezano za ograničenje broja mandata, odnosno da isto lice može biti rukovodilac državnog tužilaštva najviše dva puta. Na kraju, zatražio je mišljenje u odnosu na prestanak tužilačke funkcije usljed sticanja prava na starosnu penziju.

Kandidat Savo Šofranac je istakao da dijeli stav da ispunjenjem uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju prestaje funkcija državnom tužiocu. Vezano za ograničenje broja mandata, kazao je da ne želi biti decidan u odgovoru, ali da je bliže tumačenju da se prethodni mandati računavaju. Međutim, dodaje, smatra da je učinjen propust prilikom donošenja zakona, jer je trebalo to pitanje urediti u prelaznim i završnim odredbama. U odnosu na disciplinske postupke i ocjenjivanje tužilaca, Šofranac je mišljenja da je pokrenut nedovoljan broj postupaka te da na motivaciju tužilaca koji dobro rade svoj posao utiče dosadašnji način ocjenjivanja. Kada je riječ o ažurnosti u radu državnih tužilaca, istakao je da u slučajevima u kojima je država zainteresovana tužilaštvo može da bude ažurno, dok ta ažurnost nije na nivou ukoliko nema volje ili interesa da se određeni slučaj riješi.

Poslanik Momo Koprivica je zahvalio uvažanim kandidatima na učešću u radu sjednice i istakao da će o daljem postupku biti blagovremeno obaviješteni.

Sjednica je završena u 16 sati i 5 minuta.

Zapisnik sačinila:

Sekretarka Odbora
Slavica Mirković

Predsjednik Odbora
Momo Koprivica